

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტის 2009 წლის
პირვეტი

მოსალოდნელი შემოსავალი - 29 853 377 ლარი

	კუნძულის მდგრადი მოვალეობის მიზანის მიხედვით			
ა ს ი გ ნ ე პ ე პ ი ს დ ა ს ა ხ ე ლ ე პ ა	12			3
სულ ასიგნებები (I+II)				29 561 155
მომუშავეთა რიცხოვნობა	1 425			
მირითად შტატზე მომუშავე	1 425			
I ხარჯები	2			28 641 391
შრომის ანაზღაურება	21			13 705 405
ხელფასები	211			13 705 405
ხელფასები ქულადი ფორმით	2111			13 705 405
თანამდებობრივი სარგო	21111			13 405 405
საქონელი და მომსახურება	22			13 403 723
შტატგარეშე მომუშავეთა ანაზღაურება	221			7 199 399
მივლინებები	222			777 302
ოფისის ხარჯები	223			3 270 075
წარმომადგენლობითი ხარჯები	224			309 000
რბილი ინვენტარის, უნიფორმისა და პირადი პიგინის საგნების შეძენის ხარჯები	227			20 000
ტრანსპორტისა და ტექნიკის ექსპლუატაციისა და მოვლა-შენახვის ხარჯები	228			150 000
სხვა დანარჩენი საქონელი და მომსახურება	2210			1 677 947
სოციალური უზრუნველყოფა	27			20 000
დამქირავებლის მიერ გაწეული სოციალური დახმარება	273			20 000
ფულადი ფორმით	27311			20 000
სხვა ხარჯები	28			1 512 263
სხვადასხვა ხარჯები	282			1 512 263
მიმდინარე	2821			1 512 263
II არაფინანსური აქტივები	31			919 764
ძირითადი აქტივები	311			919 764
შენობა-ნაგებობები	3111			200 000
არასაკუთხივურებელი შენობები	31112			200 000
გ.შ. შენობა-ნაგებობების კაპიტალური რემონტი	3112			200 000
მანქნა-დანადგარები	3112			496 764
სხვა მანქანა-დანადგარები	31122			496 764
სხვა ძირითადი აქტივები	3113			223 000
არამატერიალური ძირითადი აქტივები	31132			223 000
გარდამავალი ნაშთი				292 222

თსუ-ში საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის სახელმწიფო სტიპენდია დაწესდა

ପ୍ରକାଶକ ମହିନେ ଜାନ୍ମନୀ

ତ୍ସୁ-ିସ କରନ୍ତେଜ୍ସାରନ୍-ମାସନ୍ତାଙ୍ଗେବଲ୍ଲେବିଦିଶା
ଅ ସାସ୍ଵାଲିଏରନ୍ କୋର୍ପେଟିସାବାନ୍ ଶେମଫିଡଗାରମା ଶୁ-
ରୁଣିମ ଫ୍ରେକ୍ଷନରାନ୍ତିକେବି ସାମ୍ବେଚନ୍ତେରନ୍ କ୍ଵଲେଵ୍-
ବିଳୀସ, ସନ୍ତାଙ୍ଗଲିସ ପରିପ୍ରେଶି ହାତାର୍କାର୍ଯ୍ୟବୁଲି କ୍ରନ୍-
ଭେର୍ଜନ୍ତିପିବିଦିସ ଅ ଗାମନ୍ତିକ୍ଷେପ୍ୟନ୍ତେବୁଲି ନାଶ-
ରନ୍ମେବିସ ମିଳେଦିଗିତ ଶେବାତ୍ମାସା. ଲାଲସାନ୍ତିଶନ୍ତାଙ୍ଗିଦା
ମାତାପି ରେଲିଗିଗିଦିଶାଦିମି ଫାରମାକିଦିଲେବୁଲ୍ଲେବାତ୍-
ସନ୍ତର୍କର୍ଦ ଅ ତାପିକ୍ଷେବିଦି ଗାମନ ଶେବାର୍କା ପକ୍ଷ-
(କିମାଲ୍ଲାର୍ମା ଶୁଣ୍ଟିରମି ମାତଥୀ ଅରହିବାନ୍ତି).

იგანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილის სახელმწიფო უნივერსიტეტში პატრიარქის სახელობის სტიპენდიის დაგენების მნიშვნელობის შესახებ თსუ-ის რექტორმა გიორგი ხუბუამაც ისაუტრა:

„პირველ ქართულ უნივერსიტეტში
საქართველოს კათოლიკოს პატრიარქის
სახელობის სტაცენდიის დაწესებით ჩვენ
გვიზღდოდა აგველიშვილის ის განსაკუთრებული
დამოკიდებულება, რაც მის უნივერსობას
უნივერსიტეტთან აკავშირებს. მოხარული
ვარ, რომ ილია მეორის ლოცვა-ურთხევით
ჩვენ საშუალება მოგვეცა დაგვეჯილდოვე-
ბინა ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულ-
ტეტის გამორჩეული სტუდენტები. ივანე
ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახ-
ელმწიფო უნივერსიტეტში ყალიბდებიან არა
მარტო კარგ სპეციალისტებად, არამედ, უპ-
ირველესად, კარგ პიროვნებებად. ამდენად,
უნივერსიტეტში სულიერების თემა გან-
საკუთრებულ ყურადღებას უნდა იმსახ-
ურებდეს და, ამ მხრივ, თსუ-ში კათოლიკოს-
პატრიარქის სახელობის სტაცენდიის
დაწესება ნინ გადადგმული ნაბიჯია“, — გა-
ნაცხად რექტორმა.

თსუ-ის პროფესორ-მასნაცლებლებისა
და საპატირიარქოს ნარმომანადგენლების შეხ-
ვედრაზე საქართველოში არსებული პოლი-
ტიკური ვითარების შესახებაც ისაუბრეს.
სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პა-
ტირიარქმა ილია მეორემ ქართულ საზოგა-
დოებას მიმართა და სიძლიერისა და

„ჩვენ ისტორიის რთულ პერიოდში ვცხოვრობთ. ქართველ ხალხს დიდი სიმძიმე დააწვა — თიტქოს ვეღარ ვხედავთ მომავალს, მაგრამ ეს არ არის სწორი მიზანი. ლოტის მაღლით საქართველოს მომავალი აქვს, თუ ჩვენ პრობლემებს ბრძნული გადაწყვეტილებებით მიუვადგებით და მოვარგვარებთ. მე საქართველოს გამთლიანების იმედი რუსეთის პრეზიდენტთან დიმიტრი მედვედევთან შეხვედრის შემდეგ გამიჩნდა. საქართველოს გამთლიანებისკენ მიმავალი გზები არსებობს, ქვეწის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის პროცესი უკვე დაწყებულია და მასში მონაწილეობა ჩვენც უნდა მივიღოთ. ეს საჭიროა იმისათვის, რომ საქართველოს გამთლიანების პროცესი გაგრძელდეს და ბოლომდე მივიდეს. ღმერთმა დაგლოცოთ, — ბრძანა საპატრიარქოში გამართულ შეხვედრაზე უნმიდესმა და უნეტარესმა, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა ილა მეორემ.

უნმიდესმა სტიპენდიანტებს და
მონცველ სტუმრებს მისი სასულიერო სას-
ნავლებელში სწავლის პერიოდის შესახებ
რამდენიმე ისტორიაც დამტკრრდ და აღნი-
ნა, რომ თითოეულ ადამიანზე არსებობს
ნიჭი, რომელსაც დარღვეულის შეწყობა და საზო-
დობა სჭირდება, რათა შემდგომ იგი ქვეყ-
ნისა და რელიგიის სასიკეთოდ გამოიყონოს.
უნმიდესმა სახელობით სტიპენდიანტებს

დღის წარიგით
გათვალისწინებული რა
საკითხები დაამტკიცა
წარმომადგენლობითია საპატი?

ნარმომადგენლობითი საპქოს სრულმა შემადგენლობამ მხარი დაუჭირა ივანე ჯავა-ახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმ-ზე.

ნაყოფიერი სამეცნიერო მოღვაწეობისკენ
მოუწოდა.

„უდიდესი სიხარული, მაღლი, საკუთარი საქმისადმი მეტი პასუხისმგებლობა და სიყვარული, სწავლის სტრუქტური“ - ას შეაფას ს მიღებული კილლების მიზნებრინბობა თავად სტიპენდიანტებში. მათთვის მიღებული სტრანდია მოალოონითობითი ცუკ პატრიარქობი.

რუსეთის მოცოდვება — ახალი სამაგისტრო პროგრამა თურ-ში

ნინო პაპულია

ქართული სახელმწიფო ბრიობა აგრესი-ულად განცყობილი ხალხებისა და სახელმწი-ფოების გარემოცვაში ვითარდებოდა. XIX საუკუნის დამდეგს საქართველოს ჩრდილ-ოელ მეზობელთან სამსაუკუნოვანი ურთ-იერთობა იმით დასრულდა, რომ რუსეთის იმპერიამ ქართული სამეფო-სამთავროები დაიპყრო. საქართველო რუსეთის კოლონიად იქცა. 1917 წლის ოქტომბერ-მარტის რევოლუ-ციიმ რუსეთის იმპერიას ბოლო მოულო. შე-ქმნილი ხელსაყრელი ვითარება კარგად გამ-ოყენა ქართველმა ერმა. ალდა საქართვე-ლოს სამოციქულო მართლმადიდებელი ეკ-ლესის ავტოკეფალია (1917 წლის 12 მარტი), დაფუძნდა თბილისის უნივერსიტეტი (1918 წლის 26 იანვარს) და ალდა საქართველოს სახელმწიფო ბრივი დამოუკიდებლობა (1918 წლის 26 მაისს).

ივანე ჯავახიშვილმა, რომელმაც წამო-
აყენა და პრატკიულად განახორციელდა
თბილისის უნივერსიტეტის დაარსების იდეა,
კარგად უწყოდა საქართველო-რუსეთის
ურთიერთობის მთელი ისტორია, საქართ-
ველოში რუსეთის კოლონიური რეჟიმის მი-
მართ ანტიქართული განწყობა და მისი შედე-
გები. 1919 წელს გამოქვეყნებული თავისი
ნაშრომის „დამოკიდებულება რუსეთსა და
საქართველოს შორის XVIII საუკუნეში“ წინ-
ასიტყვაობაში წერდა: „ამ მონოგრაფიის
გამოქვეყნება განსაკუთრებით იმიტომ გა-
დავწყვიტე, რომ ყველა აქამდის გამო-
ცემულს თხზულებებში რუსეთში არსებულ
პოლიტიკურ და საცენზურო პირობების
სიმკაცრის წყალობით ავტორებს ისტორი-
ული სიმართლის სრული სინამდვილითა და
გულახდილობით გამოთქმა არ შეძლოთ. ეს
ნაკლი უნდა შევსებულიყო. საქართველოს
დამოუკიდებლობის აღდგენის შემდგომ
საქართველოს რესპუბლიკის ყოველი მო-
ქალაქე მოვალეა თავისი ქვეყნის წარსული
იცოდეს, განსაკუთრებით ისეთი ხანა,
როგორიც XVIII საუკუნეა. ანინდელმა
ქართველმა პოლიტიკოსმა ამ ჩვენს წარ-
სულშიაც შეიძლება თანამედროვე მდგო-
მარებისათვისაც ბევრი რამე საგულისხ-
მო და გამაფრთხობილებელი ამოიკითხოს.“

1918 წელს თბილისის ახლად გახსნილი უნივერსიტეტის სიპრინცისმეტყველების ფაკულტეტის სასწავლო გეგმაში შეტანილი 20 საგნიდან ერთ-ერთ სასწავლო კურსს „რუსეთისა და სლავების ისტორია“ წარმოადგენდა. მაშინ რუსეთისა და სლავების ისტორიაში ლექციების წაკითხვა თბილისის უნივერსიტეტის პროფესორთაგან არავის შექმლი. იგანე ჯავახშვილის ინიციატივით 1919 წელს ლექციების წასაკითხად მოიწვიეს პეტროგრადის უნივერსიტეტის პროფესორი მიხეილ პოლიევეტოვი, რომელიც თბილისში 1920 წელს ჩამოვიდა და გარდაცვალებამდე (1942 წ.). უნივერსიტეტში მოღვაწეობდა. იგი თბილისის უნივერსიტეტში კითხულობდა რუსეთის ისტორიას, აღმოსავლეთ ევროპის ისტორიასა და ახალი დროის სოციალურ-ეკონომიკურ ისტორიას. მიხეილ პოლიევეტოვმა თბილისის უნივერსიტეტში მეცნიერულ ნიადაგზე დააფუძნა საქართველო-რუსეთის ურთიერთობების ისტორიის კვლევა. ამ პრობლემას მან რამ-თქმიმ მოწოდებათა მიუძღვნა.

თავდაპირველად თბილისის უნივერსიტეტში რუსთის ისტორიის კათედრა არ არსებობდა. მიხეილ პოლიექტოვიზოგადი ისტორიის კათედრაზე მოღვაწეობდა. 1927 წელს უნივერსიტეტში დაარსდა „სსრ კავშირის ხალხთა ისტორიის კათედრა“, რომელსაც 1991 წელს ისევ „რუსთის ისტორიის კათედრა“ ეწოდა. 1992 წელს კათედრასთან დაარსდა მიხეილ პოლიექტოვის სახელობის რუსთ-საქართველოს ურთიერთობების ისტორიის სასწავლო კაბინეტი, რომლის წევრებიც აქტიურად შეიინავლიდნენ ამ ქვეყნების პოლიტიკური, კულტურული, დიპლომატიური და ა.შ. ურთიერთობების ისტორიას. კათედრასა და სასწავლო კაბინეტის პროფესორ-მასავლებელთა მიერ გამოვლენიდან დიდხალი დოკუმენტური მასალა, გამოცემულია პრცელი მონოგრაფიები, პოპულარული და სხვა სახსოლიტერატურული, უზურა მათი უმრავლეს ბისათვის ნიშანადობლივია საერთო ხარვეზი.

გაპატონებული იდეოლოგიის შესაბამისი
ჩარჩოებით და განმსჭვალულია ხელისუ-
ფლებიდან მომდინარე დოგმატური და ტენ-
დენციური შეხედულებებით. რა სულის-
კვეთებითაც იქმნებოდა ეს ნაშრომები
ასევე ისწავლებოდა ეს დისციპლინა უნივერ-
სიტეტებსა და სხვა უმაღლეს სასწავლე-
ბლებში.

2006 წელს უნივერსიტეტში მიმდინარე რეორგანიზაციისთვის დაკავშირებით რუსეთის ისტორიის კათედრა და რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობების ისტორიის სასანავლო კაბინეტი გაუქმდა. თუმცა ამ სასწავლო კურსების სწავლება არ შეწყვეტილა.

დღესდღობით ივანე ჯავახიშვილის სახ-
ელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერ-
სიტეტის პრეზენტაციაზე მიმდინარე პრეზი-
დენტის მიერ გამოიყენებოდა ეს მოდელი.
მაგრამ მას მიმდინარე პრეზი-
დენტის მიერ გამოიყენებოდა ეს მოდელი.
მაგრამ მას მიმდინარე პრეზი-
დენტის მიერ გამოიყენებოდა ეს მოდელი.

საქართველოსა და, კერძოდ, თსუ-ში
დღემდე ანალოგი არ მოეძებნება ასეთი
ცენტრის არსებობას. ეს დარგი არა მარტი-
პოსტსაბოლურ სივრცეში — ყველა რესპუბ-
ლიკის უმაღლეს სასწავლებელსა და აკადე-
მიურ დაწესებულებებაში ფუნქციონირებს აქ-
ტიურად, არამედ ევროპისა და ამერიკა-
ნაშევანა უნივერსიტეტებშიც. დღესდღეო-
ბით უნივერსიტეტში მიმდინარეობს დარგის
სინთეზურად სწავლება და კვლევა.

რუსეთის ისტორიისა და რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობების შემსწავლელი ცენტრის პროფესორმა, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორომა დალი კანდიდატი მა ბაკალავრიატის კურსდამთავრებულებს 2008-2009 სასწავლო წლის შემოდგომის სესიაში მეტრისტვის შესთავაზა სამაგისტრო პროგრამა — რესეთისმცოდნეობა, რომლის მიზანია კვალიფიციური მეცნიერების მომზადება ამ მიმართულებით; საზოგადოების სტვის კონკურენტუნარიანი, სათანადო ცოდნითა და დამოუკიდებელი კვლევის უნარ-ჩვევებით აღჭურვილი კადრის შეთანახება, რომელიც შეძლებს რუსეთის ისტორიის, რუსული ენისა და ლიტერატურის პოლიტიკის, კონომიკის, სამართლის, კულტურისა და საერთაშორისო ურთიერთობების საკითხებზე მუშაობას. ამდენად, თსუ-ში ამ დარგების თანამედროვე კვლევართა და პედაგოგთა წინაშე კვლავაც უდიდესა ამოცანა დგას: სტუდენტებს მართებულად უნდა მივაწოდოთ კვლევის შედეგები, რათა ისინი თანამედროვე ცოდნის დონით აღიატურონ და მსოფლიო სამეცნიერო დონესა და პროფესიონალიზმის კონკურენციას გაუძლონ.

ცენტრის თავადითორიზები ი ფინანს
სამეცნიერო კავშირებს ამყარებენ უცხოე
თის უნივერსიტეტებისა და სამეცნიერო-კვლ
ლევითი ცენტრების ამ მიმართულების სპე
ციალისტებთან და აქტიურად ერთვებინ
საერთაშორისო პროექტებსა და კვლევებ
ში.

რუსეთის ისტორიისა და რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობების შემსწავლელი ცენტრის პროფილი ინტერდისციპლინარული სწავლებაა, რომელიც სწავლებისას და კვლევის პროცესს მრავალმხრივი მიმართულებით წარმართავს და ითვალისწინებს ქრონოლოგიურ საზღვრებს ფართო თემატიკით. ამ დისციპლინის სწავლების მიზანს საბაკალავრო, სამაგისტრო და სადოკტორო დონეებზე წარმოადგენს ის, რომ თანადათანობით, ეტაპობრივად მოამზადოს ამ სპეციალობით კვალიფიციური მკვლევარები და სამეცნიერო ექსპერტები. დისციპლინათა სწავლების ეპიცენტრში მოიაზრება საქართველო და მისი ისტორიულ-კულტურული ურთიერთობების ისტორია რუსეთთან. ცენტრის მიზნებიდან და ამოცანებიდან გამომდინარე, იგი უდიდეს როლს შეასრულებს, რათა დასავლურ სამეცნიერო პედაგოგიურ წრეებს ობიექტური წარმოდგენა შეექმნათ საქართველო-რუსეთის ურთიერთობების შესახებ.

საქართველო-რუსეთის ურთიერთობა
ბოლო წლებში განსაკუთრებით დაიძაბა
2008 წლის აგვისტოში კი რუსეთმა ღია
სამხედრო აგრესის მიმართა. ურთიერთო-
ბის დარღვეულობრივა ძნელი და ხანგრძლივი

ქინება. რუსეთი ლიად საუბრობს მომავალ აგრესიულ გეგმებზე. დღეს საქართველოს ხელისუფლებასა და საზოგადოებას აუცილებლად სჭირდება კალიფური კადრუბი, მკვლევარები, რომლებიც შეძლებენ მეცნიერულად დასაბუთებული ნაშრომები შექმნას. რუსეთის ისტორიაში; რუსეთის ეკონომიკის განვითარების ძირითად ტენდენციებზე; რუსულ სამართლში; რუსული საზოგადოებრივი აზრის შესახებ; რუსეთის საგარეო-პოლიტიკურ ურთიერთობებზე – კონკრეტულად, დასავლურ სამყაროსთან; რუსეთის კავკასიურ პოლიტიკაზე; რუსეთის სამხედრო დოქტრინაზე; რუსეთის გეოსტრატეგიულ გეგმებზე მსოფლიოს სხვადასხვა რეგიონში.

ამ ნაშრომებს შეცნიერული ღირებულების გარდა დიდი პრატყიცული მნიშვნელობა ექნება. სამეცნიერო კვლევის შედეგებზე ბევრნილად იქნება დამოკიდებული ქართული სახელმწიფოს ტერიტორიული მთლიანობის, შინაგანი სტაბილურობისა თუ სხვა არაერთი სასიცოცხლოდ აუკილებელი პრობლემის გადაწყვეტა.

„საუზრუნველყოფის სამსახურის“ ედუკაციურ გეოგრაფიულ ცენტრი

სამაგისტრო პროგრამის — „რუსეთის

კოლეგიუმის „ნებულურგაველი დალი კადაფელა“
კი მაგისტრანტებთან ერთად გეგმვას სხვადა
დასხვა ღონისძიების მოწყობას, მათ შორის ლექციების ციკლს „საუბრები რუსეთზე“
პირველი შეხვედრა სტუდენტების თხოვნით
საქართველოს ექს-პრეზიდენტთან, საბჭოთა კავშირის საგარეო საქმეთა ყოფილ მინისტრთან ედუარდ შევარდნაძესთან შედგა
ედუარდ შევარდნაძე სტუდენტები მისი მინისტრობისადროინდელ პერიოდში საბჭოთა კავშირის საგარეო პოლიტიკის დეტალებზე ესაუბრა, გახსენა გერმანიის გაერთიანების პროცესში მისი მონაწილეობის საინტერესო პერიოდში მაგისტრანტების სტუდენტების მიმდევანი საბჭოთა კავშირის „ბოროტების იმპერიას“ უწოდებდა. ამ იმპერიის დაშლის მთავარ მიზეზად ედუარდ

საქართველოს დანაცვრების გრძელი გზა

საქართველოსთვის უცხო იყო ეთნიკური და რელიგიური კონფლიქტები. არაპეთის ხალიცების, ორანის შაჟების, ოსმალეთის სულთნებისა და რუსეთის იმპერატორების ცოდვები ქართველ ერს არასდროს მოუკითხავს არაპეთის, სპარსელების, ოსმალებისა და რუსებისთვის. არც ქრისტეს სჯულისადმი ერთვულება და თავდადება გამხდარა საქართველოში მცხოვრები სხვა აღმსარებლობის ხალხების დევნისა და შევიწროების საფუძველი. ქართველები ტოლერანტები ვიყავით მაშინ, როდესაც მსოფლიოს განვითარებულ, დაწინაურებულ სახელმწიფოებში ეთნიკური კონფლიქტები და რელიგიური ომები უამრავი ადამიანის სიცოცხლეს ინირავდა.

၃၁၂ဖိုင် ဂျာကျေးလှေ၊
ဗြိုဟန်ပြည်

ვითარება იცვლება რუსეთის იმპერიის
მიერ საქართველოს დაყრიობის შემდეგ (XIX
საუკუნის დამდეგს). რუსმა პოლიტიკოსებმა,
დიპლომატებმა და მეც-
ნიერებმა ერთხმად უჩჩიეს რუსეთის იმპერა-
ტორის, რაც საქართველოში დაკავიდობი-
სთვის აუცილებელი იყო. 1. საქართველოს
სტრიულ ტრიტორიაზე, ქართული ხალხლ-
ნიფოს შემადგენლობაში საუკუნეების მა-
ძიღზე მცხოვრებ არაქართველ ხალხებში
საქართველოდან ჩამოცილების (გამოყოფის)
მისწრაფების დანერგვა (სეპარატიზმი); 2.
საქართველოში მცხოვრებ არაქართველთა
დაპირისპირება ქართველებთან (ეთნიკური
კონფლიქტი); 3. მართლმადიდებელ ქარ-
თველებთან სხვა აღმსარებლობის ხალხების
დაპირისპირება (რელიგიური კონფლიქტი); 4.
ქართველ ეკლის დაშვილი სხვადასხვა „ხალხე-
ბად“ და მთი ნანილისთვის ენის შექმნა. ეს
იყო კარგად გააზრებული ვერაგული გეგმა
შირს მიმავალი შედეგებით. დღეს ჩვენ შევეხ-
ებით რუსეთის მიერ პროვინციებულ სკა-
რატიზმსა და ეთნოკონფლიქტებს.

რუსეთმა სეპარატისტული მისწრაფებების გამოყენება ჯერ კიდევ გიორგი XII-ის (1898-1800) მეფობის პერიოდში სცადა. რუსებს სურდათ, გეორგიესკის ტრაქტატით გათვალისწინებული მფარველობა უფრო უარესით ქვეშვერდომობით შეეცვალათ, რაც საბოლოოდ მისპონდა გერვალი სამეცნის სუვერენიტეტს. რუსებისთვის კარგად იყო ცნობილი, რომ ქართლის თავადები უმატყოფილი იყვნენ იმით, რომ ქართლის ბაგრატიონებმა (შუხრანგატონებმა) ტახტი დაკარგეს და 1724 წლიდან ქართლის მეფე კახეთის სამეფო სახლის წარმომადგენელი თემურაზ II გახდა. ქართლის თავადები არ შეიიგებან იმას, რომ ქართლისა და კახეთის სამეფოების გაერთიანების შემდეგ (1762 წ.) ქართლ-კახეთის მეფე ისევ კახეთის სამეფო სახლის წარმომადგენელი ერეკლე II გახდა. საქართველოში მყოფი რუსი დაბლიუმატები ქართლის თავადებს არნებუნებდნენ: თუ რუსეთის იმპერიის ქებეშვერდომობაში (და არა მფარველობაში) შევალთ, ქართლის სამთავროს ცალევ გამოვყოფთ და ტახტზეც კახტანგ VI-ის მთაბომავლს ავიყვნოთ. ამ გეგმის განხორციელებაში იმპერად რუსებს არ დასჭირდათ სუსტი ნებისყოფის გიორგი XII. იგი ზენოლის გარეშეც ყველა პირადასწერ დაითანხმეს.

რუსეთმა, ამ თვალსაზრისით, ვითარება კიდევ უფრო დაამძიმა. ეს აუცილებელი იყო ეთნო-კური კონფლიქტების პროვოკირებისთვის 1828-1829 წლებში მიმდინარეობდა რუსეთის მასში ისტორიული მომავალი და რუსეთის განახლებით დასრულდა. ადრიანოპოლის ზავით (1829 წ.) თანახმად ისმალეთის ტრიტორია იდან (ყარსის რაობინდა) რუსეთმა ჯავახეთში შე 30 ათასი სომები ჩამოსახლდა. ეს ხდებოდა მაშინ, როცა მაპანიანი მესხები (70-75 ათასი კაცი) რუსეთის ხელისუფლებამ აიძულა ის მალეთში გადასახლებულიყო. დაცლილი ჯავახეთი სომებს დარჩათ. XIX საუკუნის და დეგიდან რუსეთმა დაწყურ საქართველოს გერმანულებისა და გერმნების ჩამოსახლების მოგვარეობით მასიურად დაიწყო სომხების გერმნების, სტანციების ჩასახლება აფხაზეთში. რუსეთი ყოველნაირად უწყობდებოდა თელის თელების ჩამოსახლებას შიდა ქართლში ეთნოკური და რელიგიური კონფლიქტების განალებას ისახავდა მიზნად რუსეთიდან სექტატების (სტაროვერების, დუხობორების, სკოპიბის) გადმოსახლება. მიუხედავად ზემოაღნინულისა, მთელი XIX საუკუნის განმავლობაში რუსეთის ხელისუფლებამ საქართველოს ეთნოკური და რელიგიური კონფლიქტების ის პროვოკირება ვერ შეძლო. ვითარება იცილება XX საუკუნის დამდეგიდან. 1905 წლის რუსებმა ბაქეთში სომხებსა და აზერბაიჯანში ელებს შორის შეტაკების პროვოკირება შეძლება, რასაც დოდი მსხვერპლი მოჰყვა. დაგვამილი იყო თბილისელი სომხებისა და აზერბაიჯანში ელების ეთნოკურ და რელიგიურ ნიადაგზე დაპირისპირება, მაგრამ ქართველებმა ხოლო ვა-ულება არ დაუშვეს. ქართველებმა ჩასახადი ასამში დაგვამილი ლოტოლობილი სომხების ხოცვა-ულეტაც. მართლადი რუსეთის საიმპერიო ხელისუფლება და კავკასიის სამეფოი ნაცვლოს ადმინისტრაცია ცდილობდა აფხაზების და შიდა ქართლში მცხოვრები თელების გამოყენებას ეთნოკური კონფლიქტების პროვოკირებისთვის, მაგრამ უშედეგობა. აფხაზები და ასმა სეპარატისტებმა იმახანად დაკისრებული მისია ვერ შეასრულეს.

1917 წლის რუსეთის იმპერია აღდნერულ 1917 წლის ოქტომბერში ხელისუფლების სათ ავეჯი მოსულმა ბოლშევიკებმა ახალი იმპერია ის — საბჭოთა იმპერიის შექმნა დაიწყეს. ა პროცესს ხელს უშენებდა (კარიბული ერგება მათ შორის ქართველების სწრაფვა სახელმწიფო ებრივი დამოუკიდებლობისაკენ). საქართველოს სახელმწიფო ორგანიზაციის დამოუკიდებლობის აღდგენის შეფერხება საბჭოთა რუსეთმა აფაზი და ოსი სეპარატისტების მეტეორიზით სცადა. ცხადია, საბჭოთა რუსეთი პოლიტიკურმა ხელმძღვანელობამ კარგა

ოცოდა, რომ აფხაზებსა და ოსუშში სეპარატისტული განაწყობა რუსეთის იმპერიის ხელისუფლების ხელშეწყობით დიდი ხანია ღვივდებოდა — ამისთვის ნიადაგი უკვე მშავდ იყო. მოსკოვის მითითების ნაზამშია, აფხაზები სეპარატისტების მიმდევა საქართველოსგან გამოყოფის მოთხოვნა წამოაეცეს, ხოლო შიდა ქართლში მცხოვრებმა ოსებმა ჩრდილო ოსეთთან შეერთება ანუ საბჭოთა რუსეთის შემადგენლობაში შესვლა მოითხოვეს. ამ ეტაპზე, 1917-1918 წლებისთვის და შემდგომ 1918-1921 წლებში აფხაზეთსა და შიდა ქართლში აფხაზთა და ოსთა სეპარატისტულ მოძრაობას სათავეში ეროვნული ძალები არ ედანენ. სეპარატისტულ მოძრაობას რუსეთის კომუნისტური პარტიის (ბოლშევკების) წევრა აფხაზი და ოსე ეროვნების ბოლშევკები ხელმძღვანელობდნენ. ეს იმას ნიაზავდა, რომ აფხაზური და ოსური სეპარატიზმი უფრო მეტად სოციალურ დემაგოგიას ემყარებოდა, ვიდრე ეროვნული ინტერესების დაცვის მოთხოვნას. შიდა ქართლში ოსური სეპარატიზმის მამოძრავებელი ძალა, ძირითადად, გლეხობა და პირველი მსოფლიო ომიდან დაბრუნებული ჯარისკაცები იყვნენ (როგორც ცნობილი შედა ქართველი და, საკრთოდ, საქართველოში ისური არისტოკრატია არ არსებობდა). აფხაზეთის არისტოკრატის დიდი უმრავლესობა პროექტულ ორიენტაციაზე იდგა. აფხაზი სეპარატისტების დასაყრდენი, ძირითადდ, სოციალური დემაგოგიის ტყვეობაში მყოფი დაბალი ფენები იყვნენ. აფხაზური და ოსური სეპარატიზმის ლიდერების ბრალდებები საქართველოს დემოკრატიულ რესუბულიკის ხელისუფლების მიმართ მეტნიდან სოციალურ ხასათისა იყო. ისინი საქართველოს მთავრობას უნიფირდნენ „შურუაზიულს“, „ნერილდურუაზიულს“, „ანტიბალურს“, „კონტრევოლუციურს“ და ა.შ. ასეთი იყო მოსკოვის დაკვეთა. თუმცა მოსკოვის დაკვეთა საქართველოს მთავრობის „ნაციონალისტური“ პოლიტიკის მხილებასაც ითვალისწინებდა. საბჭოთა რუსეთის პოლიტიკურმა ხელმძღვანელობაში შეძლო ის, რაც ვერ მოახერხა სახელმწიფო კარმა. 1918 წელს აფხაზურში საქმე შეირაღადულ დაპირისპირებამდე მივიდა — საქართველოს დემოკრატიული რესუბულიკის მთავრობამ შეიარაღებული ძალის გამოყენებით აღადგინა იურისძიებია აფხაზეთში. აფხაზურიში შეუსულ ქართულ ჯარს ბრძოლა მოუხდა საბჭოთა რუსეთიდნ შემოგზავნილ წითელ რაზმებთან. აფხაზეთის არისტოკრატის დიდი ნანილი ქართული ჯარის მხარდამხარ იბრძოდა. კიდევ უფრო დიდ შეიარაღებულ დაპირისპირებას ჰერიტება დაგიდა 1920 წელს შიდა ქართლში ის სეპარატისტებისა და ქართულ ჯარს შორის. ოსური სეპარატიზმის ხასიათზე მეტყველებს ის ფაქტი, რომ ე.ნ. სამხრეთ ოსეთის რევოლუციურმა კომიტეტმა შიდა ქართლის ტერიტორიის ერთ ნაწილზე (ე.ნ. სამხრეთ ოსეთში) საბჭოთა ხელისუფლება გამოაცხადა. ორივე მხრიდან დაიღვარა სისხლი.

საქართველოს დემოკრატიული რესპუბ-
ლიკის (1918-1921 წნ.) ხელისუფლებამ შეძლო
აფხაზეთისა და შიდა ქართლში იურისძიების
შენარჩუნება.

აფხაზება და ობადა სეპარატისტებმა
სააჯაფელა მას შემდეგ მიაღწიეს, რაც 1921
წლის ოქტომბრი - მარტში საბჭოთა რუსეთმა
საქართველო დაიპყრო. მოსკოვის ნებით 1921-
1922 წლებში ძირდებოდ ქართულ მინაზე აღ-
მოცენდა აფხაზეთისა და ე.წ. სამხრეთ ოსე-
ოის აგანონიმიბი.

ლოებს და მათი რეპროდუქცია გააკეთა. კონფერენციის ორგანიზებაც მთლიანად გერმან-

ულმა მხარეებ აიღო თავის თავეზე.
ვაპირებთ მონოგრაფიის გამოცემას —
„პანრიის თეოდორ ველეს მოგზაურობა
საქართველოში“, რომელსაც უნივერსიტეტის
ამონიაცილობა თაპიროვანი — ანუ ჩაინ-

კონფერენციაზე ორმა სექციამ ისტორიის

ფილოლოგის და ხელოვნებათმცოდნების
მიმართულებებით იმუშავა და 26-დღე გამომს-
ვლელს მოუსმინა. საინტერესო მოხსენებები
ნარადგინეს თსუ-ის მოწვევულმა პროფესორმა
დალი კანდიდატმა („პაინრიქ თეოდორ ველეს
(ცხოვრება და მოღვაწობა“); თსუ-ის ასკილიუ-
ბულმა პროფესორმა თეა ურუშაძემ („პაინრიქის
თეოდორ ველეს თვალთ დანახული საქართვე-
ლი“); გრიმანის ბაუცენის სორბული ინსტი-
ტუტის დორეგიტორმა დიტრიქს შოლცემ, თსუ-ის
ენიბის შემწავლით უზრიტანის მსენაცოლებო-

მა ეკატერინებ რაისხეობა („ლუზიცელი სორ-ბება — მცირერიცხვანი ერი გერმანიაში“), ისტორიის მეცნიერებთა დოქტორმა ოთარ ფორდანიაბ („საქართველოში ა. ა. მუსინ-პუშკინის მოღვაწეობის ისტორიიდან (1801-1805)“ და სხვებმა.

„ჰაინრიხ ველეს მოგზაურობა საქართველოში“

ესის ტორაპი

17 დეკემბერს ჰუმანიტარულ მეცნიერება-
თა ფაკულტეტის ინფორმირებულ წატარდა საერ-
თოშორისო კონფერენცია თემაზე — „ჰაინრიხ
ველეს მოგზაურობა საქართველოში“.

კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობდნენ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, ბაუცენის სორბული ინსტიტუტის, საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის, ქუთაისის აკად. წერეთლის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის, შოთა რუსთაველის სახელობის თეატრისა და კინოს უნივერსიტეტისა და ილია ჭავჭავაძის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებლები და სტუდენტები.

ჰავანის თეოდორ ველე გერმანელი მხატვარი იყო. XIX საუკუნის პირველ ნახევარში იგი მონაწილეობდა პეტერბურგის მეცნიერებათა აკადემის მექრ კავკაზიაში მოწყობილ ექსპედიციაში, რომელსაც აპოლოს აპოლოსის ძე მუსინ-ჭუშკინი ხელმძღვანელობდა. ჰავანის ველე მაშინ 22 წლის ყოფილა. ის ექსპედიციაში კარტოგრაფიული რეკების შედეგების პარალეურად ახერხებდა დროის გამონახვას და ხატვას. მისი ნახატები საქართველოს ხედებითა და

თბილისის პეტაჟებით გერმანის მუზეუმებშია გამოფენილი. ველეს ჩანაწერები კავკასიაში მოგზაურობის შესახებ ჯერ არ არის მიკვლეული. რაც შეეხება მუსიკ-პუშკინის ჩანაწერებს, მრავალმა მეცნიერმა სცადა აღედგინის გზა, რომელიც ექსპედიციამ და, მათ შორის გერმანელმა მხატვარმა განვლო.

ჰაინრიხი თეოდორ ველე 27 წლის ასაკში
გარდაიცავალა. გარდა მისი შემოქმედებით
ტილონებისა, ამ მოგვაურობის შესახებ დარჩე
კიდევ ერთი საგულისხმო ჩანაწერი და ის გერ
მანეკე კლასიკოსს ოშპან ვოლფგანგ გორეთე
ეკუთვნის.

181 ხლის ივნისი ითვაზ ვოლფგანგ გოეთე შეხვედრია გრაფ შიონბერგ-როთშიონ

ჰერინის ველენს ნახატებ გერმანიის სორ
ბულ მუზეუმებში ინახება. თასუ-ის მონცველობის
პროფესორმა და კონფერენციის ერთ-ერთი
ორგანიზატორმა დალი კანდლაპმა გერმანიი
ში მიაკვლია ალფორედ კრაუცი წიგნს „პინჩერი
თეოდორ ველენს სათავეებისა და სალონი მოგზაურ
ბა შპრედან კავკასიამდე“, რომელიც
მოთხოვნილია ველენს საქართველოში ყოფნი
შესახებ. მასალების შესწავლის შემდეგ იგ
დაუკავშირდა სორბული შუზეუმის დირექ
ტორს დიხტის შოლცეს.

„გერმანული მხარე ძალიან დაგვეხმარ-

სორბულმა მუზეუმმა თავი მოუყარა ამ ტი

ურნალისტიკის მიმართულების სტუდენტების გამოცდა კონფლიქტის ზონაში ჩააპარეს

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სო-ციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის უურნალისტების მიმართულების მეოთხე კურსის ოცამდე სტუდენტებმა გამოიცდა საგანში — „კონფლიქტების გაშექმა“ ქართულ-ოსური კონფლიქტის ზონაში ჩააბარა. ინიციატივა ლექტორი ნინო ჟიულიაშვილს ეკუთვნოდა. სტუდენტებმა კარალეთში, ტყვიავსა და გორში აგვისტოს მოვლენების დროს დაბომბილი სახლები მოინახულეს და ადგილობრივ მოსახლეობას გაესაუბრნენ. რუსული აგრძელის შესახებ დაწვრილებითი ინფორმაციის მისახლებად და დევნილების ყოფის პირადად გასაცნობად მომავალი უურნალისტები ნერივანისა და შავშების ახალ დასახლებებსაც ესტუმრნენ. თსუ-ის უურნალისტების მიმართულების სტუდენტებისთვის პრაქტიკული სამუშაო თეორიულ სწავლებაზე გაცილებით საინტერესო აღმოჩნდა.

CP00000000

თსუ-ის სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის უზრნალისტიკის მიმართულების მეოთხე კურსის სტუდენტების პრაქტიკული მუშაობის გეგმა წინასწარ განისაზღვრა. ომის შემდგომი ვითარების ადგილზე გაცნობას ემოციების გარეშე არ ჩაუვლია: სტუდენტებმა არაერთი ისტორია მოისმინეს, რაც ომის პერიოდში გამოჩენილ სისასტეტიკეს და ომის დამთავრების შემდეგ აღმოცენებულ, ჯერ კიდევ მოუგარებელ პრობლემას შეეხებოდა. მოგონებები მომზე... გადამწყარი სახლები, ფესვებს მოწყვეტილი დევნილების და გაუნიერებელ ტევილი — სტუდენტები ასეთი გარემოს უშუალოთ თანაზიანი გახდნენ. სპეციალის მიხედვით მომავალი უზრნალისტების წანის ნაწილი სტატიას, ნაწილი — რადიო-სოუექტს, ნაწილი კი ტელე-რეპორტაჟს ამზადებდა. თოთოვეულ მათგანს სამუშაოდ ერთმანეთისგან განსხვავებული და აქტუალური თემა ჰქონდა არჩეული. მომავალი უზრნალისტები მოის შემდეგ კონფლიქტის ზონაში მცხოვრები ბავშვების და მოხუცების მდგომარეობით, ქართულოსური ურთიერთობების აღდგენის პერსპექტივით, დევნილების ყოფით, რუსული ინტერ

ვენციის დროს კონფლიქტის ზონაში ქართული მედიის მუშაობის ხარისხით, ომის დროს გადა- მწვარ და დაპომბილ სახლებში არსებული ვი- თარებით დანგრეული დანგრეული სდნენ. გორის რაიონის ნომისარ სოფლებში სტუდენტებმა 2008 წლის პირველი სემესტრის განმავლობაში მიღებული თეორიული ცოდნა პრაქტიკაში პირველად გამ- იყონეს.

„სამუშაო თემად აგვისტოს მოვლენების დროს დაზარალებული ბაგშეცებისა და მოხუცების ისტორია ავირჩიე, რადგან ვფიქრობ, რომ, მათი ასაყიდან გამომდინარე, ყველაზე დაუცველები არიან. ველლიდი, რომ კარალეთსა და ტყვიაგში მუშაობა გაცილებით რთული იქნებოდა, თუმცა ადგილობრივი მაცხოვრებლები ძალიან გახსნილი რესპონდენტები აღმოჩნდნენ და საინტერესო ისტორიები გვიამდეს. პრატკიკული მუშაობის პროცესი ჩემთვის ძალიან საინტერესო და შედეგანი იყო. ვისურვებდი, რომ სხვა საგნებშიც გამოცდა ასეთი სტილით ტარდებოდეს“, – განაცხადა თხურის ურნალისტიკის მიმართულების მეოთხე კურსის სტუდენტმა მარიტა შიბაშვილმა.

ახალებდა ურნალისტებისთვის პროფესიული უნარ-ჩევევების გამომუშავების აუცილებლობაზე ისაუბრა ლექტორმა ნინო შიურაშვილმა.

„საგნის „კონფლიქტების გაშუქების“ გავლისას, რა თქმა უნდა, თორო იული ნაწილის სწავლა სტუდენტებისთვის აუცილებელია. მუშაობის პროცესში ელემენტარული ეთიკისა და უსაფრთხოების საკითხები მომავალმა ურნალისტმა აუცილებლად უნდა იცოდეს, თუმცა სულ სხვაა, როგორ ახორციელებს იგი თეორიულ ცოდნას პრაქტიკაში.

მეოთხე კურსის პირველი სემესტრის გან-
მავლობაში სტუდენტები სწავლობდნენ თეო-
რიულ მასალას, ნახულობდნენ გამოცდილი
ჟურნალისტების რეპორტაჟებს — თუ როგორ
გაშუქდა საქართველოში და ჩვენი ქვეყნის
ფარგლებს გარეთ აგვისტოს კონფლიქტისას

საქართველოს შეიარაღებული ქალების
გაერთიანებულ ჰუთაპს
უნივერსიტეტისა სხვადასხვა დასახელების
ათასამდე ციგნი აჩუქა

გასული ნოის 29 ოქტომბერს
საქართველოს შეიარაღებული ძალების
გაერთიანებული შტაბის ვიცე-პოლკ-
ოვნიერმა ვლადიმერ ჩაჩიბაიამ თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორს,
პროფესორ გიორგი ხუბუას ოფიციალ-
ური მიმართვა გაუზავნა, სადაც მან
საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს
ბიბლიოთეკასთვის ეროვნულ-პატრიოტ-
ული, შემცნებითი, სასწავლო-მეთო-
დური, ტექნიკური, სამხედრო-ისტორიუ-
ლი და მხატვრული ლიტერატურის
გადაცემა ითხოვა.

ଓଡ଼ିଆ ଲେଖକ

„სამხედრო მოსამსახურების ეროვნულ-პატრიოტული სულისკვეთების გაღვივებისა და ინტელექტუალური დონის ამაღლების მიზნით საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს დაქვემდებარებულ განყოფილებაში დაგენერირებულ განვითარების განვითარებული მოვლენის შედეგად მნიშვნელოვნად განადგურდა სამხედრო ნაწილებში არსებული ისაზარებელი მწირი ლიტერატურა.

A black and white photograph showing three men seated around a large, reflective metal table. The man on the left is wearing a camouflage military uniform with a name tag patch on the sleeve. The man in the center is dressed in a dark suit jacket, a light-colored sweater, and a striped tie. The man on the right is also in a camouflage military uniform, similar to the one on the left. They are all looking towards the camera. On the table in front of them are two plastic water bottles and a clear glass bottle. The background consists of a plain, light-colored wall with some vertical lines and a small circular hole near the top center.

გთხოვთ, დაგვეხმაროთ და ბიძლიოთეკება-ის გახსნასთან დაკავშირებით გადმოგვცეთ შესაბამისი წიგნადი ფონდი”, — აღნიშნავს ვლადიმერ ჩაჩიბაია ოფიციალურ მიმართვა-ში.

მომავალში გაისხება.
19 დეკემბერს თსუ-ის რექტორი გიორგი ხუბუა, უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი გულანზე გამდიდავა, თსუ-ის იურიდიული დეპარტამენტის ხელმძღვანელი ლელა ბერიძე და საუნივერსიტეტო

ბიბლიოთეკის დირექტორის მოადგილის მოვალეობის შემსრულებელი თამარ ნეგრინვერიძე თავდაცვის სამინისტროს წარმომადგენლებს: გაერთიანებული შტაბის თავდაცვის ეროვნული აკადემიის პოლიტვინკს, თავდაცვის სამინისტროს დავით აღმაშენებლის სახელმისამართის და პარტაკამენტის ხელმძღვანელს მამუკა გოგიაშვილს და მაიორ ზურაბ მჭედლიშვილს

ପ୍ରକାଶିତ ଛାତ୍ରଙ୍କ ଉଚ୍ଚଶାସ୍ତ୍ର ବ୍ୟାକ୍‌ଲୋକ୍‌ଗୁଡ଼ୁ
ଶେଖବନ୍ଦରେ.

ଗୋର୍କାର୍ଥୀ ବ୍ୟାକ୍‌ଲୋକ୍‌ଗୁଡ଼ୁମ୍ବାମ ଶେଖବନ୍ଦର୍ମାଣ୍ଜ ଗାନ୍ଧାର୍ବା-
ଦ୍ଵା, ରମ୍ବ କାରତୁଳ ଜାରଶି ଅଳ୍ପେ ମନୀଶ୍ଵର୍ବନ୍ଦର୍ମାଣ୍ଜ
ଗାନ୍ଧାର୍ବା ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରକାଶିତ ମନୀଶ୍ଵର୍ବନ୍ଦର୍ମାଣ୍ଜ ରମ୍ବାର୍ଥୀ
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରକାଶିତ ମନୀଶ୍ଵର୍ବନ୍ଦର୍ମାଣ୍ଜ ରମ୍ବାର୍ଥୀ

სჭირდება. ამდენად უნივერსიტეტი მზად არის, საქართველოს შეიარაღებული ძალების გაერთიანებული შტაბის ვიცე-პოლკოვნიკის თხოვნა გაითვალისწინოს.

უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობისთვის.
უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობაზ
მზადყოფნა გამოიტვის საქართველოს შეი-
არადებული ძალების გაერთიანებულ შტაბს
დამასრუება აღმოუჩნდოს და გადასცეს საკ-
მაოდ მდიდარი და მრავალფეროვანი წიგ-
ნობა ონლაინ.

ବାନ୍ଦାର ପ୍ରକାଶକୁ
ଶ୍ରୀମତୀ ପିଲାମାର୍ଜନ ମହାନାନ୍ଦ ମହାନାନ୍ଦ
ମହାନାନ୍ଦ ମହାନାନ୍ଦ ମହାନାନ୍ଦ ମହାନାନ୍ଦ ମହାନାନ୍ଦ

დაბარება კვლავაც გაგრძელდება.
უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელმა გულნაზ გალდავამ სამხედრო მოსამსახურეებს დახმარება და თანადგომა სხვა მიმდრთულებითაც აღიარება. ამ მიზნით გაიმართება საჯარო ლექციები, რომელზეც უნივერსიტეტის პროფესურა ლექციებს წაიკითხავს. „ჩვენი სტუდენტების უმეტესობამ უკვე გაიარა სარეზერვო სამსახური, მათგან ბევრი ოჯვენი მომავალი თანამშრომელი შეიძლება გახდეს. ამიტომ ჩვენი დახმარება ერთჯერადი არ იქნება. იმედი მაქვს, რომ მომავალში ჩვენს შორის ურთიერთთანამშრომლობა გაგრძელდება“, — განაცხადა გულნაზ გალდავამ შეხვედრაზე.

პოლკოვნიკმა მამუკა გოგიტიძემ და
მაიორმა ზურაბ მჭედლიშვილმა საქართვე-
ლოს შეკარაღებული ძალების გაერთიანებ-
ული შტაბის სახელით უნივერსიტეტის ხე-
ლმძღვანელობას მადლობა გადაუხადეს და
აღნიშნეს, რომ ნაჩეუკარი წიგნები
სამხედრო ნაწილებში და თავდაცვის აკა-
დემიაში გადანაწილდება.

თსუ-ში ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნებთან
ურთიერთობის პერსპექტივებზე იმსჯელეს

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა 2008 წლის 22 დეკემბერს საერთაშორისო კონფერენციას უმასპინძლა, რომელიც საქართველოსა და ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნების ურთიერთობების კვლევას მიეძღვნა. სამეცნიერო კონფერენცია სამზღვის განმავლობაში გაგრძელდა. მოხსენებები ქართველ პროფესორებთან ერთად ორანჟელმა, ერაყელმა და აზერბაიჯანელმა მეცნიერ-მცვლევარებმაც წაიკითხეს. სამეცნიერო კონფერენცია — „საქართველო და ახლო აღმოსავლეთი – წარსული, ანგუშა და მომავალი“ საქართველოს ხელისაფლების წარმომადგენლებმა გახსნეს.

ନୀତିବିଜ୍ଞାନ ପରେ

საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „რუსთაველის ფონდის“ ფინანსური მხარდაჭერით, ივანე ჯავახაშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის და აღმოსავლეთისა და კავკასიის კვლევის ცენტრის ორგანიზებით გაიმართა. სამეცნიერო შეხვედრას საქართველოს ვიცე-პრემიერი გიორგი ბარაძიძე, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილე ნოდარ სურგულაძე, საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე დავით ჯალაძონა და ირანის, ერაყისა და აზერბაიჯანის დაპლომატიური კორპუსს წარმომადგენლები და ასესწრენებ. საქართველოსა და ახლო აღმოსავლეთის კვეყნების შესახებ სამეცნიერო კვლევითი მოხსენებების წაკითხვამდე პოლიტიკოსებმა ეკონომიკური, კულტურული და, ზოგადდ, დაპლომატიური ურთიერთობების გაღრმავებს შესახებ იმსჯელეს. საქართველოს გეოპოლიტიკური მდებარეობიდან და ქვეყანაში არსებული მძიმე პოლიტიკური ვითარებიდან გამომდინარე ქართველმა პოლიტიკოსებმა ახლო აღმოსავლეთის კვეყნებთან მჭიდრო ურთიერთობების დამყარების აუცილებლობაზე ისაუბრეს.

„საქართველო არის ევროპული სახელმწიფო. ჩვენ მივისწავლით გავიწევრიანდეთ ევროპულ და ვერაცლანტიკიურ სტრუქტურებში, მაგრამ ეს არ ნიშნავს იმას, რომ მოვწყდეთ ახლო აღმოსავლეთის რეგიონს, რომელთანაც მრავალი საუკუნის განმავლობაში ინტენსიური კონტაქტები გვაკავშირებდა. რუსეთის აგრძელების მუხედავად, ვაპირებთ და ვაგრძელებთ იმ რეფორმებს, რომელიც მიზნად ისახავს ქვეყანაში დემოკრატიის განმტკიცებას, ეკონომიკის განვითარებას, სხვადასხვა პოლიტიკური რეფორმების განხორციელებას. ეს ყველაფერი კი როგორც დასავლეთის სამყაროსთან, ასევე აღმოსავლეთის ქვეყნებთან მჭიდრო ურთიერთობების დამყარებას გვაგალდებულებს. 2008 წლის აგვისტოს მოვლენების შემდეგ ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნებისგან ჩვენ სერიოზული პოლიტიკური და ჰუმანიტარული დახმარება მივიღეთ. ისინი აღიარებენ საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას, რასაც ჩვენ ძალიან ვაფასებთ“, — განაცხად ვიცე-პრემიერმა გიორგი ბარაძიძემ.

სამეცნიერო კონფერენციაზე პოლიტიკური გენერაცია და საქართველოსა და ახლო აღმოსავალეთის ქვეყნების მთავრობების ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტად ურთიერთობების გაღრმავება დაასახელეს. საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილემ დავით ჯალაღლინიამ განსაკუთრებით აღნიშნავს საქართველოსთვის ახლო აღმოსავალეთის ქვეყნების მხარდაჭერის საჭიროება და განცხადა, რომ საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობასთან დაკავშირდებით არანის, ეს აყის, თურქეთისა და აზერბაიჯანის ცოში ციას განსაკუთრებული დატვირთვა აგვისა ტოში რუსეთის მიერ საქართველოს ტერიტორიაზე განხორცილებული ინტერვენციის შემდგა მიერთა.

მჭიდრო პოლიტიკური, დიპლომატიკური, სამეცნიერო და კულტურული ურთიერთობების დასაწყისი განხდება. საქართველოში ირანის სრულუფლებაზე ელჩიმა აძლევს ალი მაქთაბმა საქართველოსა და ირანს შორის პოლიტიკურ, კულტურულ თუ ეკონომიკურ სფეროებში აქტიური თანამშრომლობის დაწყების აუცილებლობა კავკასიის რეგიონში და, ზოგადად, მსოფლიოში მომძლავრებული კრიზისით ახსნა.

„ირანსა და საქართველოს შეუძლიათ, ბევრ სფეროში ითანამშრომლონ და ერთობლივი პროექტები განახორციელონ, მაგალითად, განათლებისა და მეცნიერების

ველოსა და ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნების ურთიერთობის კვლევას ეძღვნებოდა. კონფერენციაზე განხილული სამეცნიერო ნაშრომები საქართველოს, ირანის, ერაყის, აზერბაიჯანის, ქუვეითის ისტორია, რომელიც ამჟამინდობრ მდგომარეობასა და ურთიერთობების გამყარების სამოსავლო პერიოდის მოიცავს. მათ შორის აღსანიშნავია აღმოსავლეთმცოდნეობის მიმართულების პროცესორის გრული აღსანიას სამეცნიერო მოხსენება „1991 წლიდან დღემდე საქართველოსა და შუა აღმოსავლეთში არსებული ვითარების“ შესახებ, აზერბაიჯანის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დოქ-

სფეროებში ერთმანეთს გამოცდილება გაუზიარონ. ჩვენ შეგვიძლია ვილაპარაკოთ უნივერსიტეტებს შორის გაცვლით პროგრამებზეც, შესაძლებელია საქართველოს სამსახურის განვითარებისა და გაზის მიწოდების საკითხის განხილვაც. ირანი წელიწადში 5 მილიონ კუბურ მეტრ გაზს მოპოვებს და ამის რესურსი აქვს. ერთ-ერთმა ქრონიკლმა პოლიტიკოსმა მითხრა, რომ საქართველოსთვის ირანის გაზის მარაგს ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს. იმედი მაქვს, რომ ამ საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის ფარგლებში ყველას მოგეცემა საშუალება — განვიხილოთ არსებული პრობლემები და მათ მოგვარებას შევეცადოთ”, — განაცხადა საქართველოში ირანის სრულუფლებიანმა ელჩმა.

საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის ბოლო ორი დღე სამეცნიერო ნაშრომების განხილვას დაეთმო. ქართველმა და უცხოელმა მეცნიერ-მეცნიერებმა 29 მოსენება მოისმინეს, რომლებიც საქართველოს სამეცნიერო კონფერენციის მიზანის მიხედვით უნივერსიტეტებს შორის გაცვლით პროგრამებზეც, შესაძლებელია საქართველოს სამსახურის განვითარებისა და გაზის მიწოდების საკითხის განხილვაც. ირანი წელიწადში 5 მილიონ კუბურ მეტრ გაზს მოპოვებს და ამის რესურსი აქვს. ერთ-ერთმა ქრონიკლმა პოლიტიკოსმა მითხრა, რომ საქართველოსთვის ირანის გაზის მარაგს ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს. იმედი მაქვს, რომ ამ საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის ფარგლებში ყველას მოგეცემა საშუალება — განვიხილოთ არსებული პრობლემები და მათ მოგვარებას შევეცადოთ”, — განაცხადა საქართველოში ირანის სრულუფლებიანმა ელჩმა.

ტურის ირანდა ბაგიროვას ნაშრომი აზრე-
ბაიჯანსა და საქართველოში პირველი პოლი-
ტიკური ორგანიზაციების ფორმრების საკ-
ითხებზე, თსუ-ის პროფესორის სათუნა
ბაიდურაშვილის კვლევა ქართლში ისლამი-
ს პოლიტიკური მიზანის, ასევე ქრისტიანობისა
და ისლამის განსაკუთრებული როლის
შესახებ.

საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „საქართველო და ახლო აღმოსავლეთი – წარსული, აწყობი და მომავალი“ პირველი საერთაშორისო კონფერენციაა, რომელიც საქართველოსა და ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნების ურთიერთობების კვლევების განხილვას მიეძღვნა. სამეცნიერო კონფერენციის ორგანიზატორების გადაწყვეტილებით, თსუ-ში სამეცნიერო ლონისძიებაზე განხილული ნაშრომები სპეციალურ უზრნალში დაიბეჭდება, რომელიც საქართველოსა და საზღვარგარეთ სამეცნიერო და საგანმანათლებლო დაწესებულებებში გავრცელდება.

თსუ-ში იაპონური ენის გემსცავლები ფინტირი იხსნება

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში
იაპონური ენის შესწავლის მიზნით, თსუ-ის
ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებით და
იაპონიის მთავრობის ფინანსური ხელშეწყ-
ობით, სტუდენტებისთვის იაპონური ენის
სწავლების ცენტრი გაიხსნება.

၅၁

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილის სახელმწიფო უნივერსიტეტსა და იაპონიის მთავრობას შორის ურთიერთთანამდებრომლობის მემორანდუმი 2008 წლის 24 დეკემბერს გაფორმდა. ღოუქმენტზე ხელის მოწერის ცერემონიას თსუ-ის რეკტორი გიორგი ხუჭავა, ადმინისტრაციის წარმომადგენლება, პროფესიონალური მასრავლებლები, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილე ნოდარ სურგულაძე და იაპონიის სრულუფლებიანი და საგანგებო ელჩი საქართველოში მასამიცუ ოკადასწრენენ.

„იგანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილის სახელმწიფო უნივერსიტეტსა და იაპონიის მთავრობას შორის გაფორმებული ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმი საქართველოში იაპონური ენის სწავლებას მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს. იმედი

მაქვს, რომ სასწაულო ცენტრის მოწყობისთვის აუცილებელ აღჭურვილობას რომელიც უნივერსიტეტს გადმოუცემა, სხვა უნივერსიტეტების სტუდენტებიც გამოიყენებენ, რაც მათ იპოვნური კულტურისა და ისტორიის გაცნობაშიც დაეხმარებათ”, — განაცხადა იაპონიის ელჩიმა.

თსუ-ში იაპონური ენის შემსწავლელი დაქმიტებული იყო.

ცენტრის მოსაწყობად იაპონიის მთავრობარი ივანე ჯავახიშვილის სახელმწიფო უნივერსიტეტის 18.7 მილიონი იაპონური ინი გადასცა.

იაპონური ენის შესწავლელი სკეციალური ცენტრის შექმნა საქართველოში იაპონ-

ნური ენის სპეციალისტების დეფიციტის გამო
გადაწყდა. როგორც საქართველოს გა-
ნათლებისა და მეცნიერების მინისტრის
მოადგილემ ნოდარ სურგულაძემ აღნიშნა,
საქართველო იაპონიასთან როგორც პოლი-
ტიკური, ასევე კულტურული ურთიერთობე-
ბის დაწყებას გეგმას.

„ქეყყანაში იაპონური ენის მცოდნეთა რიცხვი ძალიან დაბალია. ყველა ქეყყნის კულტურის გასაღები არის ენა. აპონური ლიტერატურის როგორიანალში წაკითხება უფრო მეტად დაგვეხმარება ამ ქეყყნის კულტურასთან ზიარებაში, აპონერების მიღწევების გაცნობაში. მოგეხსენებათ, რომ იაპონია მსოფლიოში ტექნოლოგიების ერთ-ერთ ბუმბერაზ მწარმოებელს წარმოადგენს. ვფირობ, რომ იაპონური ენის ცოდნა ძალიან გამოივადგება ამ ქეყყანასთან დაახლოებაში. პროექტი, რაც შეიძლება, მოკლე დროში განხორციელდება. ეს უკვე ტექნიკური დეტალებია, რომელსაც საქართველოსა და იაპონიის საელჩოები მოაგვარებენ“, - განაცხადა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილე ნოდარ სურგულაძემ.

ცენტრის შექმნა სტუდენტებს ენის უკეთ შესწავლისა და მომავალში დასაქმების რეალურ პერსპექტივას შეუქმნის.

„უნდა ვალიაროთ, რომ დღემდე იაპონიის უნივერსიტეტებთან ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის თანამშრომლობა რეალური შოთოვნილებების ადგევატური ზამდგინად არ იყო. დარჩენულებული ვარ, რომ იაპონური ენის შემსწავლელ ცენტრში სამეცნიერო თანამშრომლობასაც ჩაეყრება საფუძველი, რაც იაპონიის სამეცნიერო, საუნივერსიტეტო და კულტურულ წრეებთან უფრო მჭიდრო ურთიერთობებს ჩამოაყალიბებს“, — განაცხადა თსუ-ის რექტორმა

თსუ-ში იაპონური ენის შემსწავლელი ცენტრის გახსნა იაპონიის მთავრობის მიერ საქართველოში განხორციელებული უკვე მესამე პროექტია. 2000 წელს ხელი მოეწერა დოკუმენტს, რომლის თანახმადაც თბილისის საკონცერტო დარბაზის აღჭურვისთვის, გრანტის სახით, 49.7 მილიონი იერი გამოიყო. ძირდობა დარბაზის აღსადგენად კი 2007 წელს 9.8 მილიონი იერი დაიხარჯა. აფიციალური ინფორმაციით, იაპონიის მიერ საქართველოსთვის განვითარებული ფინანსური დამხარება 150.4 მილიონ ამერიკულ დოლარს უტოლდება.

სახალხო დამცველი უნივერსიტეტის სტუდენტებს შეხვედა

10 დეკემბერს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეორე კორპუსში სახალხო დამცველი სოზარ სუბარი სტუდენტებს შევდა. შევეძრა ჟუმანიქარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის მეოთხე კურსის სტუდენტის დიანა ლიპარტელიანისა და ამავე ფაკულტეტის მეორე კურსის სტუდენტის სალომე სორდიას ორგანიზებით შედგა. ახალგაზრდებმა ობშედსმენის უმაღლეს სასწავლებელში მონვევა ადამიანის უფლებათა დეკლარაციის მიღებითან 60 წლისთავს სპეციალურად დაამთხვეოს და სოზარ სუბარს „ვარდების რევოლუციამდე“ და რევოლუციის შემდგომ პერიოდში საქართველოში ადამიანის უფლებების დარღვევის ფაქტების შესახებ დაუსვეს კითხვები. კითხვებზე პასუხის გაცემამდე სახალხო დამცველმა თსუ-ის სტუდენტებს ადამიანის უფლებათა დეკლარაციის საერთაშორისო მნიშვნელობის, ობშედსმენის ინსტიტუტის ჩამოყალიბებისა და მისი უფლება-მოვალეობების შესახებ ესაუბრა.

സംഗ്രഹിതം

ადამიანის უფლებათა დეკლარაციის 60 წლითავზე საქართველოში ადამიანის უფლებების დარღვევის ფაქტგბზე სახალხო დამცველი თსუ-ის სტუდენტებს ესაუბრა. სახალხო დამცველთან შეხვედრას ივანე ჯავახიშვილის სახელმისამართის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ექსსივე ფაკულტეტის სტუდენტები დაესწრენ. ახალგაზრდობა ადამიანის უფლებების საყოველთაო დეკლარაციის მიშვნელობაზე მეტად საქართველოში ამ დეკლარაციის დარღვევის გამზადებული ფაქტების შესახებ დამტკიცითი ინფორმაცია აინტერესებდათ. სოზარ სუპარმა სახალხო დამცველის ოფისის მიერ ჩატარებული ძიების შედეგები სტუდენტებს დაწვრილებით გააცნო და ომბუდსმენის ოფისის საინფორმაციო არქივში არსებული „ვარდების რევოლუციამდელი“ და „რევოლუციის შემდგომი პერიოდის ადამიანის უფლებების დარღვევის ფაქტგბზე ისაუბრა. შეხვედრაზე დიდი და ეთმო მესამე ხელისუფლების — სასამართლოს მნიშვნელობისა და საქართველოში მისი თავისუფლების ხარისხის შეფასებას, სასამართლო რეფორმის დადგებითი და უარყოფითი მხარების განხილვას.

ტიკური ინტერესებისაგან არ გათავისუფლდება. სასახლო დამცველის ოფისს, მედიას თუ არასამთავრობო ორგანიზაციებს შეუძლობელი კანონდარღვევებზე შესაბამისი ინიციატივა გაავრცელონ და გარკვეული ზეპალენაზე მოახდინონ, თუმცა სასამართლოს სადამსჯელო ფუნქციის სამართლიანად განხორციელოს ბა ადამიანის უფლებების დარღვევის აღკვეთის თის გარანტიაა", - განაცხადა სტუდენტებთა

ან შესვედრისას სოზარ სუბარმა.
სახალხო დამცველმა ომბუდსმენის
უფლება-მოვალეობების შესახებ სტუდენტი
ებს დაწვილებითი ინფორმაცია მიანოდა და
ამ პოლიტიკური ინსტიტუტის საქართველო
ში ფუნქციონირების სირთულეებიც ახსნა
სოზარ სუბარმა განმარტა, რომ ქართველმა
ომბუდსმენმა პოლიტიკური განცხადებების
გაყეთების უფლებაც შეითავსა, რადგან გან
ვითოვება დღემოყრატის მქონე ქვემოაშშ
სახალხო დამცველის ინსტიტუტს დამატებით
თი პასუხისმგებლობა ეკისრება, რასაც ადამი
ანის უფლებების სისტემატური დარღვევები
სიტყვის თავისუფლების შეზღუდვა განა-
პირობებს.

მიმდინარე წლის გაზაფხულზე საქართველოში ჩამოვიდა ესტონეთის ყოფილი ომბუდსმენი ექსპერტის რანგში. სოზარ სუბარის მერ ჩატარებულ რამდენიმე პრესკონცერნციას ესტონელმა უქსპერტმა უარყოფით შეფასება მისცა და სახალხო დამცველი პოლიტიკური განცხადებების გამო გააკრიტიკა სოზარ სუბარმა ესტონელი კოლეგის შეფასებები იმით ასხნა, რომ ესტონელები განსხვავებული პოლიტიკური სიტუაციაა და, შესაბამისად, ომბუდსმენის მიერ პოლიტიკური განცხადებების გაკეთების აუცილებლობა დღიური წერილში არ დგება. „ის ფაქტები, რომლებიც ჩემს მოხსენებაშია აღნიშვნილი, შევდეთის ასტონეთის ომბუდსმენების მოხსენებაში რომ მოხვდეს და პარლამენტმა მიიღოს გადაწყვეტილება სახალხო დამცველის მოხსენება ის შიღების შესახვა, იმ პარლამენტს იმავე დღეს შეუწყვეტი უფლებამოსილებას. სხვა დრე ამიტომ, სხვადასხვა პოლიტიკური ფაქტების შეფასება, რომელიც ჩემს მოხსენებაშია მოცემული, ომბუდსმენის უფლება-მოვალეობების გადაჭარბებად არ მიმართია“, – განცხადა სოზარ სუბარმა. საქართველოს სასამართლოს სისტემის

გაუმართაობისა და პოლიტიკური სამართალ-
დარღვევების ფაქტების გარდა, სახალხო დამ-
ცველმა ქართული მედიის თავისუფლების
სარისსხვე და 7 წლებრივი მოვლენების შესახ-
ებაც ისაუბრა. საქართველოში არსებულ-
დემოკრატიის განვითარების უპირველეს
პირობაზ კი არჩევნების სამართლოსაც ა-
ჩატარება დაასახელა. „რევოლუცია ჩვენთვის
მისაღები არ არის. მთავარია არჩევნების
ჩატარდეს სამართლიანად. რაც შეეხების
არჩევნების დანიშვნის თარიღს, ამას გადამწი-
ყვეტი მნიშვნელობა არ აქვთ. არჩევნების
დემოკრატიულად ჩატარებაში გარკვეულ-
წლილის შეტანა, როგორც დამკაირგვბლებს
თქვენც შეგიძლიათ. საქართველოს ექს-
პრეზიდენტ ედუარდ შევარდნაძის შეხედ-
ულების თანხმად, სტუდენტი პოლიტიზირე-
ბული არ უნდა იყოს, სასაც არ ვეთანხმები
სტუდენტი გვევანაში მიმდინარე პოლი-
ტიკურ მოვლენებს აქტიურად უნდა ადგენოს
თვალი და უნდა იფეროს საკუთარი სამშობ-
ლოს მომავალზე, რადგან ქეყნის ერთ-ერთ-
მამოძრავებელი ძალა და ახალი სასიცოცხე-
ლო მუხტის შემომტანი სწორებ სტუდენტო-
ბა არის“, – განაცხადა სახალხო დამცველმა
სახალხო დამცველთან შესვედრის დას-

რულების შემდეგ სტუდენტებმა განაცხადეს, რომ სოზარ სუბარი მათთან გულაბდღილი იყო. „აუცილებელია, რომ სტუდენტებთან მსგავსი შეხვედრები სისტემატურად გაიმართოს, რადგან მნიშვნელოვანია, რომ ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენების საქმის კურსში ჩვენც ვიყოთ“, – განაცხადა სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის მესამე კურსის სტუდენტმა სალომე აჩბამ.

ალსანიშნავა, რომ ადამიანის უფლებათა
დეკლარაციის მიღებიდან 60 წლასთავზე
საქართველოში ადამიანის უფლებათა დაცვის
სფეროში არსებული ვითარების შეფასების
თვალსაზრისით თსუ-ის სტუდენტებმა ყვე-
ლაზე კომპეტენტურად სახალონ დამცველი
სოზარ სუპარი მიზნინა და მისი უნივერ-
სიტეტში მოწვევაც აქედან გამომდინარე
გადაწყვიტეს. შეთანხმების თანახმად, სახ-
ალხ დამცველი ივანე ჯავახიშვილის სახ-
ელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერ-
სიტეტს სისტემატურად, თვეში ერთხელ ენვე-
ვა და სტუდენტებთან საზოგადოებრივის
აქტუალურ თემებზე ისაუბრებს.

უნდა დაინერგოს გასვლითი ლექციების გამართვის ტრადიცია

მოგზაურობა ჭავახეთში

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეც-
ნიერებათა ფაკულტეტზე უკვე ერთი
წელია ფუნქციონირებს საბაგმო
უნივერსიტეტი. საბავშვო უნივერსიტე-
ტის მუშაობაში ჩართულია ფაკულტეტის
ყველა მიმართულების პროფესიონალურ
დიდი ნაწილი. საბუნებისმეტყველო
მეცნიერებათა სხვადასხვა დარგის
პროფესორებმა პოსულარულ თემებზე
ლექციები დედაქალაქის საჯარო
სკოლების მოსწავლეებს წაუკითხეს.
პიოლოგიის მიმართულებაზე რამდენიმე
პრაქტიკული მეცანეობაც ჩატარდა.
მოსწავლეებმა აითვისეს კვლევის
რამდენიმე მარტივი მორფოლოგიური
და ფიზიოლოგიური მეთოდი, ჩატარეს
ექსპერიმენტები. ამ მოკლე დროში
ჩატარებულმა სამუშაოს ანალიზმა
დაგვანახა, რომ საბუნებისმეტყველო
მეცნიერებებისადმი ინტერესი საკმაოდ
მაღალია. ამან კიდევ ერთხელ შეგვახსე-
ნა, რომ ყოველი დარგის განვითარები-
სთვის საკმარისი არ არის მხოლოდ

մագրերութեալլուր-բյէնիցյար ծանօթ-
չաղցեսեծ դա პրոցեսորնալո პյէֆացոցց
ծու մոնեցըզա. յը პրոցեսո մնիժնելորշան-
նուղաց դարցու պառակարութացուն
սարուսենց արու ամորուցացուն. այժման
գամոմքունարց, սնճա զըպագուտ ամ
մոմարտուղացուտաց գայապէտուրոտ
մշշառծա. ցասատզալունինցիցելուա ուսուց,
րոմ ցարկացյալո մինչեցիւն ցամ
սաձագվու սնիցյարնուցուն մշշառծան
զըր երտոցեծան հիշեն կըցյնու սեցաճասեցա
կցութենու մոնարցեծ. յը սերությունու
პրոճեկտա դա տուռուցալո հիշենտացանուն
սացոյքրալո դա սաթրոնացուա. սենորյեց
ամուռոմ, ցաճանցուա, րոմ ամ մոմա-
րտուղացուտ ցացապէտուրոտ սաձագվու
սնիցյարնուցուն մշշառծա. ցամուտէցա
մուսաթրեծա, րոմ սաձագվու սնիցյար-
սուցութիւն դասեցրցու ցացլուտու լոյժուց-
ծուն ցամարտացու գրագութիւնուա.

თავდაპირველად შევაჩირეთ ყურადღება
საქართველოს უძველეს კუთხეზე – ჯავახ-
ეთზე და ვენგიერთ ახალქალაქის ილია ჭავ-
ჭავაძის სახელის საჯარო სკოლას. იგი
ასაკის მიზნით ერთიანობის ქართლის საბაზო

სკოლაა და განთავსებულია მოსწავლეთ
ყოფილი საერთო საცხოვრებლის შენობების
მიუხედავად მძიმე პირობებისა (სასაზღვრო
ზონა, ეთნიკური მახასიათებელი, კლიმატი —
ზამთარი 7-8 თვე გრძელდება და ყინვა — 30
გრადუსს აღემატება), სკოლა ყოველთვის
ღირსეულად ეწეოდა საგანმანათლებლო
მუშაობას. ეს იყო განათლების ერთადერთ
კერა თითოეული მკვიდრი ქართველისა თუ
არაქართველისთვის.

დღეს სკოლას, რომელსაც სულ 84 მოს
ნავლე ჰყავს (მათ შორის არიან სომები მოს
ნავლებიც), ხელმძღვანელობს მოწოდებით
პედაგოგი, ჭეშმარიტი მამული შეიღილო, ქალბა
ტონი ლელა ჭინჭარაული, რომელიც
თბილისიდან ნავიდა ჯავახებთში და ძალ-ღონები
არ იშურებს, რომ შეინარჩუნოს ცოდნის ეტ
კერა. ქალბატონი ლელა ამ ურთიერთს საჯარ
კუმურდოსა და ახალქალაქის მიზრობოლიტის
ნიკოლოზის ლოცვა-კურთხევით და მხარდაჭ
ერით უძღვება. ნათელია, რომ ახალქალაქშ
ერთადერთი მცირევონტინგენტიან ქართუ
ლი სკოლის შენარჩუნებისთვის სრულად
საქართველოს მოსახლეობის მხარდაჭერა
არის აუცილებელი. სწორედ ამ მიზნით, გადა
წყდა, რომ პირველი გასვლითი ლექცია აღნიშ
ნულ სკოლაში ჩაგვეტარებინა.

შედგა. სხვადასხვა ასაკის მოსწავლებმა მოისმინეს ლექცია თანამედროვე ბიოლოგიის ერთ-ერთ ყველაზე აქტუალურ საკითხზე, ლექციის თემა იყო: „გენური ნიუინერია, პრობლემები, პერსპექტივები“. შეხვედრამ დაგვანახა, რომ ჩვენი მომავალი თაობის ეს მცირე, მაგრამ საქართველოს უძვირფასების ნაწილი განსაკუთრებულ ყურადღებას და სითბოს საჭიროებს. შათთან პირადი საუბრებიდან გაირკვა, რომ ინტერესი არის, მაგრამ შესაძლებლობა — მიღლონ ასამატებითი ინფორმაცია საბუნების მეტყველო მეცნიერებების განვითარების შესახებ, მნირია. მათ დედაქალაქში ჩამოსვლა არ შეუძლიათ, თუმცა სურვილი დიდი აქვთ. იმედი გვაქვს, რომ ამ და ჩვენი სამშობლოს სხვა, მრავალ კუთხეში მცხოვრებ მომავალ თაობასთან შეხმანების, თანადგომის და ურთიერთობის სურვილს კიდევ არაერთი ჩვენი კოლეგა გამოიქვამდა და საბავშვო უნივერსიტეტის ეს სასიკეთო და მამული შეილური წამოწყება სულ მაღლეტრადიციად იქცევა.

დიანა ძიძიგური
ზუსტ და საბუნებისმეტყველო
მეცნიერებათა ფაკულტეტის პროფესორი,
ბიოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი

პირველი ეკონომიკური დებატები ეკონომიკისა
და გიზნესის ფაკულტეტზე

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტზე სტუდენტური დებატები გამართა. დებატები საქართველოში ეკონომიკის დარგში მოძრავრებული პრობლემების დასმას და მათ მოვარების გეგმის შემუშავებას ითვალისწინებდა. ეკონომიკური დებატები წელს პირველად გაიმართა, თუმცა ევროპისა და ამერიკის უნივერსიტეტებში იწყელება ტურნურ საკითხებზე სტუდენტური პაექრობა უკვე ტრადიციად არის ქცეული. ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტზე ეკონომიკური დებატების ინიციატორი ამავე ფაკულტეტის მესამე კურსის სტუდენტი მიხეილ ბენიძეა, რომელიც სასახლითი პროგრამით ამერიკის შეერთებულ შტატებში იმყოფებოდა. ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტზე სტუდენტური დებატები გამართა. დებატები საქართველოში ეკონომიკის დარგში მოძრავრებული პრობლემების დასმას და მათ მოვარების გეგმის შემუშავებას ითვალისწინებდა. ეკონომიკური დებატები წელს პირველად გაიმართა, თუმცა ევროპისა და ამერიკის უნივერსიტეტებში იწყელება ტურნურ საკითხებზე სტუდენტური პაექრობა უკვე ტრადიციად არის ქცეული. ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტზე ეკონომიკური დებატების ინიციატორი ამავე ფაკულტეტის მესამე კურსის სტუდენტი მიხეილ ბენიძეა, რომელიც სასახლითი პროგრამით ამერიკის შეერთებულ შტატებში იმყოფებოდა. ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი გამართული ეკონომიკური დებატები სწორედ ამერიკული ინტელექტუალური პაექრობის ქართული ანალოგია.

© 2018-2020

ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტზე
დეპატ-კლუბის ჩამოყალიბების მთავარი მიზანი
საქართველოსა და მსოფლიოში მიმდინარე ეკონომიკური პროცესებით სტუდენტების დაინტერესება და ამ პროცესების ანალიზი იყო. როგორც პროექტის ავტორმა მიხეილ ბერძენიშვილი განაცხადა, დეპატების კიდევ ერთი მიზანი სტუდენტების შეკრიბრივი ეკონომიკური აზროვნებისა და ანალიზის უნარის ჩამოყალიბებისთვის ხელშეწყობაა. „დეპატების გამართვის იდეა ამერიკაში გაცვლით პროგრამაში მონაცილეობის დროს გამოჩნდა. ამერიკის შეერთებული შტატების საგანმანათლებლო დაწესებულებებში დეპატები სასანავლო პროცესის განუყოფელი ნაწილია და მინდოდა, ასეთი პროექტები ჩვენთანაც განხორციელებულიყო. რადგან ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტზე ვსწავლობ, გადავწყვეტი, რომ ეკონომიკურ საკითხებზე გაგებავალიერებინა ყურადღება და სწორედ ამიტომ ავირჩიეთ ეკონომიკური პოლიტიკის განხილვა“, — ანიშნული მიზანით ბერძენიშვილმ.

პროექტის დაწყებამდე ამერიკულ უნივერსიტეტში მიღებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით შემუშავდა ეკონომიკური დებატების წესები, შეირჩა სადებატო ორგები, ჩამოყალიბდა შეფასების კრიტერიუმები, რის საფუძველზეც, შემდეგ, დებატების სახელმძღვანელოც მომზადდა.

წესების მიხედვით, დებატებში ერთმანეთს ორი გუნდი უპირისაპირდება – მტკიცი-

ბითი და უარმყოფელი, რომელთაგან თი-თოვეულში ორი მომსხვენებელია. მტკიცებითი გუნდი ცდილობს, რომ აჩვენოს არსებული ეკონომიკური პოლიტიკის სისუსტეები და მისი შეცვლის გეგმა ნაწმოადგინოს. უარმყ-ოფელი გუნდი კი ცდილობს — დაიცვას არს-ბული პოლიტიკა ან ალიაროს, რომ გარკვეული პრობლემებია, მაგრამ შემოგვთავაზოს მტკიცებითი გუნდისგან განსხვავებული ცვლილების გეგმა. დებატების ყოველ რაუნდი კონკრეტული რეზოლუციის მიხედვით მიმდინარეობს. აღნიშვნული ტურნირის სადებატო რეზოლუცია იყო: „საქართველოს მთავრობამ მიიღოს არსებითი ეკონომიკური ზომები ადგილობრივი ბიზნესის მხარდაჭრის მიზნით“. ამ რეზოლუციის ქვემ გუნდებმა ნარმდები ინხს კეისები ისეთი აქტუალურ საკითხებზე, როგორიცაა თავისუფალი ეკონომიკური ზონა, აგრძარული სუბსიდიები, საგადასახადო და საბაჟო პოლიტიკა და სხვა.

„დებატები ითვალისწინებს გუნდებს შორის ფრომალურ დაპირისპირებას, რომელ-იც არგუმენტირებული და კონსტრუქციულია და არა ემოციაზე დაფუძნებული. დებატებში გამარჯვებული შეირის მიერ ჩამოყალიბებული რამდენიმე კრიტერიუმის მიხედვით ფას-დება. კონკურსის წესების მიხედვით, საუკეთესო მონაწილე დასახელდება მომმსენებლებს შორისაც. გამარჯვების ერთ-ერთი მთავარი წინაპირობა ისაც არის, თუ რამდენად იცავებ მონაწილეები კამათის ეტიკეტს“, — განაცხადა მიხედვის ბეჭედიმ.

ფინალურ ეტაპზე მონაწილეები რვა ჯგუფად ამჟღვანებით მისამის ურთის სტრუქტურა

ერის ტიტულიც მიენიჭა, უარმყოფელ გუნდების მომხსენებლებს შორის კი საუკეთესოდ მეოთხე კურსის სტუდენტი ლევან კობერიძე დასახელდა. გამარჯვებულები ეკონომიკური დეპატების ორგანიზატორმა მიხეილ ბენიძემ და ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის მესამე კურსის სტუდენტმა თინათინ ღობისამ გამოავლინეს.

ეკონომიკური დებატების დასკვნით ნაწილს ეკონომიკისა და პიზნესის ფაკულტეტის დეკანის მოვალეობის შემსრულებელი ჯამლები ჯანჯღავა, ფაკულტეტის პროფესორ-მასნავლებლები და სტუდენტები დაქსწრება. დებატების ფინალი ჯამლები ჯანჯღავამ გახსნა და დებატების მინშველობაზე ისაუბრა. „ეს არის პირველი შემთხვევა, როდესაც თსუ-ში სტუდენტური დებატები გაიმართა. ვფიქრო, ეს პროექტი სტუდენტების ეკონომიკური აზროვნების განმტკიცებასა და დებატების ხელოვნების ჩამოყალიბებას შეუწყობს ხელს. ქართველებს, ჩვენი მენტალურობიდან გამომდინარე, გვიჭირს განსხვავებული აზრების მოსმენა, არ არის ჩამოყალიბებული მოსმენის კულტურა. მსგავსი დებატები კი ჯანსაღი კამათის დამკიდრებას შეუწყობს ხელს. ჩვენი მიზანია, რომ დებატებმა სტუდენტების უფრო დართო მასა

თსუ-ის გუნდი გავიღა უგალლეს სასწავლებლებს შორის
პროგრამირებაში ესოფლიო ჩემპიონატის ფინალში

26 ნოემბერს ბათუმში, საქართველო-ბურგში, ბარნაულსა და ტაშევნებში გაიმართა 2008-2009 წლების სეზონის მსოფლიო ჩემპიონატის ნახევარფინალი ჩრდილო-აღმოსავლეთ ევროპის რეგიონისთვის. პირველად ამ ოლიმპიადების ისტორიაში ფინალში გავიდა სამხრეთ კავკასიის ნარმომადგენელი — ეს არს ჩვენი უნივერსიტეტის გუნდი Tbilisi SU 1, რომლის შემადგენლობაში არიან — ნიკოლოზ ჯიმელიშვილი, ელდარ ბოგდანოვი, კორაზ ლევაშვილი.

ვია, რომ საქართველოს კერძო ერთი უმაღლესი სასწავლებლის კერძო ერთმა გუნდმა კერძო შეძლო თსუ-ის რომელიმე გუნდზე უფრო მაღალი შედეგების ჩვენება. თსუ-ის 1,3,4 გუნდები მოამზადა თეოდორ ზარქუამ, ხოლო 2 გუნდი მწვრთნელმა ზაზა გამეზარდაშვილმა.

28 ნოემბერს გაიმართა სამხრეთ კავკასიის ლია პირადი პირველობა, რომელშიც გაიმარჯვა ნიკოლოზ ჯორშელეიშვილმა. მესამე უკალიზა ერთ ათას ხატირია აკადემი

ადგილებზე ირაკლი ნახევრი გამოიტაცია.
„ქართველი სტუდენტების ასპარეზობის
10 წლიან ისტორიაში, ერთი შეხედვით, ბა-
თუმში მოულონდნელი არაფერი მომხდარია.
უნივერსიტეტის გუნდმა ისეთი სახელი
მოიხვეჭა, რომ შედეგების ცხრილში მის
მიერ დაკავებული ადგილი წამყანაშა სპე-
ციალისტებმა გაუცემდნენ სულ გადა 2 კი-
მიჩნიენს, ვინაიდან პროგნოზირებული
ურთი მართვა ათავსოւ აუთ წახარინია-

ში ჩვენმა ახალგაზრდებმა ზუსტად შეასრულეს დასმული ამოცანა და დამაჯერებლად გავიდნენ ფინალში (11 ფინალისტის სიაში ჩვენ მე-5 ადგილზე ვართ). მომდევნო ნლის 18-22 აპრილს შვედეთის დედაქალაქ სტოკჰოლმში გაიმორთება ფინალი, და დაწმუნებული ვარ, ჩვენი გუნდი ერთ-ერთი ფავორიტი გახდება. (მოცემული მომენტისათვის ჩვენ ვართ საქართველოს, უკრაინის და სამხრეთ კავკასიის ჩემპიონები, ასევე რომდენიმე დიდი საერთაშორისო ოლიმპიადის პრიზიორები). მინდა ალვნიშნო, რომ ამერიკული საიტის "TopCoder" რეიტინგ-ლისტში თსუ ამჟამად ძალიან მაღლალ, რიგით მე-20 ადგილზეა, ხოლო ინდივიდუალურ რეიტინგ-ლისტში ნიკოლოზ ჯიმშელეიშვილი მე-9 ადგილზე იმყოფება" — აღნიშნა ჩვენთან საუბარში თსუ-ის გუნდების მნვრთნელმა პროგრამირებაში თეოდორ ზარძოა.

კვიპროსელეგი ქართველ ულინოლოგები, ესტანტისტინ

უკვე რამდენიმე წელია ჩვენი უნივერსიტეტის კლასიკური ფილოლოგიის, ბიზანტინული სტიკისა და ნეოგრძელისტიკის ინსტიტუტის სისტემატურად უნდეს თანადგომას სახელმწიფო გრანტით კვიპროსის განათლებისა და კულტურის სამინისტრო. მიუხედავად მსოფლიოში შექმნილი რთული ეკონომიკური ვითარებისა, ეს ტრადიცია არც წელს დარღვეულა. ამ თანადგომის შედეგია ინსტიტუტის მიერ განხორციელებული არაერთი საყურადღებო ჟუბლიკაცია ელინოლოგიის სფეროში. კვიპროსელთა დახმარებამ მნიშვნელოვანი წელილი შეიტანა ინსტიტუტის ერთ-ერთი ყველაზე უფრო სერიოზული და შრომატევადი პროექტის (ხელმძღვანელი სოფიო შამანიდი) ნარმატებით დასრულებაში — სულ მალე გამოვა პერძენულ-ქართული ლექსიკონი (50000-მდე ლექსიკური ერთეულის შემცველი), რომელსაც ასე ელიან არა მარტო საქართველოში, არამედ კვიპროსსა და საბერძნებლებს, საკუთრივად კვიპროსის მთავრობის მიერ მიმდინარეობს.

თუ-ში ივანე გერიტაშვილის ხსოვნისაღმი მიძღვნილი
სცდომა — „გერიტაშვილის კითხვანი“ გაიგაროა

9 იანვარს ივანე ჯავახიშვილის
სახელმძღვანის თბილისის სახელმ-
წიფო უნივერსიტეტი თსუ-ის,
ივანე ბერიტაშვილის სახელმძღვანის
საქართველოს ფიზიოლოგთა
საზოგადოებისა და ივანე ბერიტაშ-
ვილის სახელმძღვანის ფიზიოლოგიის
ინსტიტუტის ერთობლივი ძალ-
ისხმევით აკადემიურს ივანე
ბერიტაშვილის დაბადებიდან 124
წლისთავისადმი მიმღვნილი
სპეციალური სხდომა — „ბერ-
იტაშვილის კითხვანი“ გაიძართა.

საქართველოში ფიზიოლო-გიური სკოლის უუქემდებელი ივანე ბერიტაშვილი 1919 წელს მოინვიეს უნივერსიტეტში, სადაც დაარსა ადამიანისა და ცხოველთა ფიზიოლოგიის კათედრა და გარდაცვალებამდე მისი უცვლელი ხელმძღვანელი იყო. ბერიტაშვილი აკტორულ მრავალი ფუნდამენტური ნაშ-

ორი წლის ნინ ცონბილმა
ამერიკელმა მეცნიერმა რობერტი
ტომიტიმ თავისი ერთ-ერთ მინიშ
ვნერლოვანი შრომაში გაზიონოვისა
და ნეირომეცნიერებათა დამაარსე
ბლებს შორის აღმოსავლეთ ევრო
პაში განსაკუთრებით გამოარჩია
ივანე ბერიტაშვილის დამსახურება
სკართველოში არსებობს მისი სახე
ელობის პრემიერი, სტიპენდიერი
ახალგაზრდა მეცნიერთათვის და
სტუდენტებისთვის. ივანე ბერიტაშ
ვილი სსროვნისადმი მძღვნილი სხვ
დომა, ტრადიციულად, ყოველ წელ
ტარდება და მის ირგავიზზებაში
თბილისის სახელმწიფო უნივერ
სიტეტი აქტიურ მონაწილეობა
იღებს.

დღებას უთმობდა როგორც ფიზიო-ლოგიას, ისე ნეირომეცნიერების იმ დარგს, რომელიც მეცნიერებას შეისწავლიდა. ის იყო არა მხოლოდ ფიზიოლოგი, არამედ ისეთი ახალი,

პონფერენცია „ქრისტიანობა — წარსული და
თანამედროვეობა“ გრიგოლ ფერხაძის ხსოვნას მიეძღვნა

„გრიგოლ ფერაძე XX საუკუნის საქართველოს სამაყო შეილთაგანია იგი ქართველი ადამიანის, ქართველი ინტელიგენტისა და მეცნიერის, ქართველი სასულიერო პირის სამაგალითო სახეა. მიუხედავად იმისა, რომ მან ცხოვრების უმეტესი ნაწილი უცხოეთში გაატარა, იგი დარჩა თავისი ქვეყნის ერთგულ მამულოშვილად და თავისი სამეცნიერო მოღვაწეობის უდიდესი ნაწილი მას მიუძღვნა“, — ასე მოიხსენიებს გრიგოლ ფერაძეს სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი უნმიდესი და უნტეარესი ილია II.

შურთხია ბეროვალი

გრიგოლ ფერაძეს, როგორც
გამოჩენილ თეოლოგისა და საეკლესიო
მოღაცეს, მთელ ევროპაში
მიაგებდნენ პატივს. იგი, ძირი-
თადად, პოლონეთი ცხოვრობდა
და მას მეორე სამშობლოდ დადგი-
და. მისია ნამრაობება ხელი შეუწყი-
ყო მართლადადიდებლური ეკლესი-
ის ისტორიის შესწავლას, რომლის
მიხედვით კვლევა დღესაც გრ-
ძელდება.

სამშობლოდან გადახვეწილო
გრიგოლ ფერაძე მონაშეობრივად
აღდესრულა. ერთ-ერთი ვერსიით,
მამა გრიგოლი თავისი ნებით შევი-
და ოსვენციმის საკონცენტრაციო
ბანაკის გაზის კამიერაში იმ ებრაე-
ლი ტუსალის ნაცვლად, რომელსაც
მრავალშვილიანი ოჯახი ჰყავდა.

1995 ලෞඛ 19 සේපෝත්මැඩරුස් සාකාර්තවුගෙනුව මාර්තලුමාදියුදුරු මා ගෙලුයාසිංහ සෑග්‍රැමිච්‍රැමුලිස් තාකාර්ථී, සෑගා සාකුලුයාසිංහ මිලුගාන්ජේතානික රෝතානා, ඇක්ස්මාන්දර්ඩ් ග්‍රින්ගොල් (පෙරුරා රාජෝ) මීමින්ද පේරුරාභා.

මිමිතානිංහ ගානක්ඩිනිරූපධිපති

2008 წელს გრიგოლ ფერაძისი დაბადებიდან 109 წლისთავი შესრულდა. მიუხედავად იმისა, რომ ეს მრგვალი თარიღია არ არის, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში წმიდანი მანიც გაისტენეს და პატივო მიაჰეს, მისი საოცანას.

8-10 ଡେକ୍କମ୍ବର୍ ଶତ ଦିନଗୁଡ଼ାରେ
ମେଫ୍ରିନୀର୍ଗବାତା ଓହାଙ୍କୁଳତିଏତିଲିସି „କୋରି-
ସ୍ଟ୍ରିଚନ୍କବିଲିସ କ୍ଵଲ୍‌କ୍ଵଲିବିଲିସ ସତ୍ତ୍ଵଦେଖନିତା
ଶାମ୍ଭିଫ୍ରିନୀର୍ଗ ନିରିଲିସ“ ନିରିପିଲାତିଗୁଡ଼ିତ ଧା

წავლებლებს თავისი მოსაზრება
აკადემიკოსმა მარიამ ლორთქი-
ფანიძემ გაუზიარა.

„გრიგოლ ფერაძემ განვლილი
ცხოვრებით, როგორც მეცნიერმა, საზოგადო მოღვაწემ და წმიდაბმა, ერის ისტორიაში თავისი ადგილი დაიმკიდრა. ახალგაზრდებმა უნდა იცოდნენ — საიდან მოვდივართ, როგორ ფესვებზე ვდგავართ და ვისი მემკვიდრეები ვართ. ილიას მოვისველიება: „შვილმა უნდა იცოდეს, მამა საბა გაჩერდა“, ასე შემ გადასახად მოვისველიება:

ალნიშა ბარიად ლორთქიფანიერდ. საონტერესო იყო თუ ას ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ტის მაგისტრანტის მხედვილებათა ერთველშვილის მოხსენენის „მამაო ჩერება“ და ეროვნულ-სარანტო მუზეობრივი იდენტურობის ზოგიერთი საკითხი (გრიგოლ ფერაძე და ნიკოლაზ სარება)“

ჟართო და კომპლექსური დარგის წარმომადგენელი და შემქმნელი, რომელსაც ნეირომეცნიერება ჰქვია. მას აინტერესებდა ყველა დარგი, რომელიც ამ მიმართულებას ეხებოდა — ქცევათმეცნიერება, ნეირომორფოლოგია, ნეიროქიმია და სხვა, რაც დაკავშირებულია ნერვული სისტემის, კერძოდ, ცენტრალური ნერვული სისტემის მოქმედების შესნავლასთან. მისი ინტერესის სფეროს წარმომადგენდა, ასევე, მეხსიერების პრობლემა, რაზეც იგი 50-იანი წლებიდან მუშაობდა.

ალებას გვაძლევს, მომავალში წარმოვადგინოთ სერია მოხსენებებისა, რომლებშიც ეს პრობლემები სხვადასხვა კუთხით იქნება განხილული, — განაცხადა აკადემიკოსმა ვაჟა ოკუჯავაშ.

ივანე ბარიტაშვილის წლევანდლები პირველი დროისან მოხსენება „ჰიპოკაბი და მესსიერება“ წარადგინა საქართველოს ფიზიოლოგის ინსტიტუტის დირექტორმა, პროფესორმა ნარგიზ ნაჭებებიამ.

სხდომას ესწრებოდა ივანე ბერიტაშვილის შვილიშვილი, ფიზიოლოგი დავით ბერიტაშვილი, რომელმაც

ბატონი ივანეს ინტერესის მიხედვით, საქართველოში ყველა ამ მიმართულებით არის გარკვეული მიღწევები, დაგროვდა უამრავი მასალა და მონაცემები, რაც სამუ- მაღლობა გადაუხადა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს აკადემიკოს ივანე ბერიტაშვილის ხსოვნის პატივის ცემის საფუძველის.

მისი აზრით, აბ ორი დიდი მოაზროვნის იდეები, დიდნილად, ერთმანეთან თან ათანცემდრაშია. ყურადღება გამახვილებულია ეროვნული თვითონა-მყოფალობისა და მასში ქრისტიანული მრნამსის მნიშვნელობაზე.

— საკუთარი არ მას

თსუ-ის კუნძულიტარულ შეცნიერებათა ფაკულტეტის II კურსის სტუდენტის ნინო დოგევლავაძის ნაშრომი: „ქრისტიანობის საკითხთა „ვეფხვისტყაოსანში“ გრიგოლ ფერაძისა და ვიქტორ ზოზაბის მიხედვით“ დადგებითად შეაფასეს კონფერენციის მონაწილეებმა. მასში ანქოლობა ძრისტიანობის საკლურებელის აღმინდებობის მიზანით და მის მიზანით მომდევნო მომავალი მომენტის მიზანით და ამ პროცესში მისი უწმინდესობის, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია მეორის უდიდეს წვლილზე ისაუბრა.

განაბირულია ქორსიტაზორის საკ-ითხი შემთხა რუსთავაველის „ვეფხ-ისტყაოსანში“ გრიგოლ ფერაძისა და ვიქტორ ხოზაძის ნააზრევის მიხედვით. კონკრეტული სახარებისეული მომენტების გარჩევის ფონზე ეს ორი მეცნიერი მიდის დასკვნამდე, რომ „ვეფხისტყაოსანში“ უდიდესი ქრისტიანული სიბრძნეა და იგი სრულებითაც არ ეწინააღმდეგება ქრისტიანულ მრნამსს, როგორც ეს დიდანს ევგრაფება.

მონაწილეებმა ინტენსიტ მოისმინეს თისუ-ის მაგისტრანტის მაია გულიაშვილის მოხსენება: „გრიგოლ ფერაძის ცხოვრება და მოღვაწეობა“. მაგისტრანტი შეეცადა ისტორიულ ფაქტებზე დაყრდნობით შეექმნა გრიგოლ ფერაძის სულიერი პორტრეტი.

„ରୂପେସାବ୍ ଗ୍ରିଗୋଲ୍ ଜ୍ୟେ�ଷ୍ଠାଦୀଶ
ବୀଗଗ୍ରାନ୍ତିଆସ ରୁ ମିଳି ଶୁଣିଏର ତମକ୍-
ତ୍ରୀତ୍ରୁତିଶ୍ଵ ବ୍ୟବନ୍ଧିତ, ବ୍ୟବ୍ସ୍ଥାବା ବାହି,
ରନ୍ଧ ମିଳି ମିମାର ଗାନ୍ଧବାଦ ଗାନ୍-
ସାବ୍ୟାତ୍ମକର୍ତ୍ତୃଦୂଲ୍ଲି ବ୍ୟବ୍ସ୍ଥାବ୍ସ୍ଥାଲ୍ଲିଙ୍କା ଗାମ-
ନୀହିନା: ଗାନ୍ଧାରିଦା ନ୍ୟାତିସ୍ଵର୍ଗଲ୍ଲିଙ୍କା
ଖ୍ୟାତିଶା ରୁ ନାମକ୍ରମୀ — ମିଥାନାଦ ସାଦ-
କ୍ଷତା ସିନାମଦ୍ଵୀଲ୍ଲାର୍ ମର୍ମଲ୍ଲିନ୍ଦିଲ୍ଲା, ସା-
ଧାର ଯୁଗଲ୍ଲା, ମେତ୍ର-ନାମଲ୍ଲାର୍ କର୍ମକଲ୍ଲା
କାତ୍ତି, ନେବ୍ରିଶିତ ତ୍ରୁ ଉନ୍ନିବ୍ଲୀର୍ ରୁ ଅଥ
ସିକ୍ତ୍ରେମି ମର୍ମକାର୍ଯ୍ୟ ରୁ ମିଲାଶୁରାଦ
ନ୍ୟାତା. ଯୁଗର ବ୍ୟସତି ନ୍ୟାନ୍ଦେବ ତକ୍ତା:
ଗାନ୍ଧବାଦ ବିଚରନା, ରାତା ମାତା, କୁଦ୍ରିକ୍ଷା,
ନ୍ୟାତିସ୍ଵର୍ଗଶି ଶୁଣିଲି ସିମଦିନିର୍ବିରୁ ରୁ
ଅମାଲ୍ଲାବା ଶ୍ରେଣିନା; ଶ୍ରୀବ୍ଦଲାଲାବାଦ
ଫ୍ରାଙ୍କା ରୁ ଶ୍ରେଣାକୁ ଶୁଣିବ୍ରାଜେ, ବ୍ସନ୍ତରେ
ମିଶିତାକୁ ନ୍ୟାତିସ୍ଵର୍ଗଶି ମର୍ମକାର୍ଯ୍ୟ
ଦାରିତାରୁ ଗାଲିଶିଲ୍ଲା ଶୁମି ଦାରିର୍ବ୍ୟକ୍ରମ
ରୁା, — ଅନ୍ତିମିଶା ମାନା ଗୁଲିଲାଶ୍ଵିଲ୍ଲା.
ତ୍ରୁଷ୍ଟିକୁ କ୍ଷମାନିତାର୍ଥିଶ ମେତ୍ର
ନ୍ୟାତିର୍ବାତା ଯାକୁଲ୍ଲାତ୍ରେତିକୁ ମାଗିଶ-
ତିରାନ୍ତମା ହିତର ଦୀଗୁଲାବାର୍କ୍ରମ ନାଶ-

როგორ ვაქციოთ თებელისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის პალი ერთ-ერთ ცნობილ საგაცნიარო და
სასწავლო არქორეტურაზ

ივანე ჯავახიშვილის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბალი განსხვავებულია თბილისის სხვა ბაღ-პარკებისაგან თავისი ისტორიით, გამარტინის მატიურაციითა და მნიშვნელობითი. იგი ასოცირდება საქართველოს პირველი უნივერსიტეტის სახელთან და მის საკუთრებას ნარმოადგენს. უნივერსიტეტის ბალი წმინდა ადგილია თბილისში, სადაც ჩევნი ერის საამაყო მამულიშვილები — უმაღლესი სასწავლებლის დამარტინებელი პროფესიონალ-მასალებლები განისაზღებენ. ბალი უნივერსიტეტის ისტორიის ნანილია, იგი გაშენდა გასული საუკუნის 30-იან წლებმა (ცნობილი საზოგადო მოღვაწის, ბოტანიკოსის, აკადემიკოს ნიკო კეცხოველის მიერ. ბალის გაშენების ინიციატორი იყო უნივერსიტეტის მდგრადელი რექტორი ლადო აღნიაშვილი (1933-1935 წწ.), რომელიც 1937 წელს დახვრიტება. ბალს დიდი მზრუნველობით უკიდა ნიკო კეცხოველის რექტორობის პერიოდში (1945-1953 წწ.) სათონ მოხუცი და საქმის ერთგული მებაღე-ხელოვანი ამბაკო გვაზავა ბალის განაშენიანებაში ჩამდის. ბალის გამარტინის მატიურაციის და მნიშვნელობითი იგი ასოცირდება საქართველოს პირველი უნივერსიტეტის სახელთან და მის საკუთრებას ნარმოადგენს.

ବାଲୀର ଗାନ୍ଧାଶେଣିନାଙ୍କବିଳ ମିଥିବାନୀ ପ୍ରୟୋଗିତାରେ ସିଲ୍‌ଟ୍ରେଟିପିଆ ବିନ୍‌ଲିଂଗୋବିଳ ଫ୍ରୁନ୍‌ଡ଼ା-ମ୍ପେନ୍‌କୁର ଦାରଗ୍ରାହକବିଳ (ବୋତାନୀକୁରିବା ଗେଗ୍ରାନ୍‌ଟାରୋବା, ମିଉନ୍‌କାର୍ଯ୍ୟର ମରନ୍‌ତ୍ରମାଲା-ଗାବା, ସିଲ୍‌ଟ୍ରେଟିପିଆ, ଡାନ୍‌ଫର୍ମାନ୍‌ଟାରୋବା ଏକାମ୍ରାଂଗିବା) ମିଲ୍‌ଏବ୍‌ଲ୍ୟୁର ଟେକ୍‌ନୋଲୋଜିକ୍‌ଲ୍ ପ୍ରାଦଳିନୀ କରାଇପିକୁରୁଣ୍ଣି ଗାନ୍ଧାଶ୍ରମବେଦା, ଅଭିନିଲାନ୍‌ଦର୍ଶକବିଳ ଓ ମିଲ୍‌ଏବ୍‌ଲ୍ୟୁରିଲିଂଗୋବିଳ ସବ୍‌ବା-ଦ୍ୱାଶ୍ଵରା ବୋତାନୀକୁର-ଗେଗ୍ରାନ୍‌ଟାଫ୍‌ରୁଲାଇନ୍‌ରେ ଲମ୍ବକିଳି ଉଦ୍‌ବେଗେଶି କ୍ରିଏଟିଭବିଳ, ରୈଲ୍‌ଲୋକିପିଆବିଳ ଓ ପିଲାତାତ ମିଉନ୍‌କାର୍ଯ୍ୟର ତାଙ୍କରେ

მოყრა, მათი ადაპტაციური მექანიზმების მეცნიერული გამოკვლევა და საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში მათი კულტურული (ბაღ-სკვერებში) დანერგვას რეკომენდაცია, ამდენად, ბაღს, რომელსაც ბორეტუმი შეიძლება ეწოდოს, რადგანაც მასში თავმოყრილი იყო მერქნიანი მცენარეები – ხეები და ბუჩქები, თსუ-ში ენჭებოდა თეორიული, პრატიკული და შემცნებითი მნიშვნელობა. ასეთი მიდგომა პასუხობდა და ევროპისა და სხვა მხარეებს არ-ბორეტუმების სტადიანტებს.

უნივერსიტეტის ბოტანიკის კათ-
ედრისა ახალგაზრდა თანამშრომელი
(იმ პერიოდში კათედრის გამგე იყო
პროფესორი ზაქარია ყანახაველი,
რომელიც ოდესის უნივერსიტეტის
კურსდამთავრებული იყო. უნივერ-
სიტეტის დაარსებისათანავე გაიხსნა
ბოტანიკის კათედრა. მის პირველ
გამგედ ზაქარია ყანახაველისა და ივ-
ანე ჯავახიშვილის შეთანხმებით,
მონცეული იყო მსოფლიოში ცნო-
ბილი ბოტანიკოსის ს. ნავაშინი,
რომელმაც აღმოაჩინა ყვავლოვნი

მცენარეებში „ორმაგი განაყოფერების პროცესი“ და ამ აღმოჩენით გადატრიალება მოახდინა ბიოლოგიურ მეცნიერებაში) და შემდეგში რეკტორი ნიკო კეცხველი ექიმობას არზოგავდა ბაღის მცენარეთა კოლექციების გასამდიდრებელი ერთ-ერთი ამოცანა იყო, რომ ბაღის ესთეტიკურადაც მიმზიდველი გამზღვდარიყო. ბატონი ნიკო თავისი კაბინეტში ისე არ შედობდა, თუ არ შემოიყვლიდა ბაღს, არ დააკირდებოდა მცენარეებს და რჩევა-დარიგებას არ მისაცემდა მომსახურე პერსონალს.

საქართველოს დამოუკიდებლობა ბატონი ნიკო ცნებას იყო, რასაც იგი ვერ მოუსწორდა. მაგრამ უკიდურესი ბლოგის პირველი წლების შძიძემები უკონიმიურმა პირობებმა საგრძნობი გავლენა მოახდინა ბაღის კოლექციებზე: შეჩერდა ბაღის მცენარეთა კოლექციის გამდიდრება, ბაღის კოლექცია დროთა განმავლობაში შემცირდა და მრავალი მცენარე დენძირობაში იყო. ამას გამო კომპიუტორის შემადგენლობა ბიდან ამოვარდა. ამას გამო კომპიუტორის შემუშება დეფორმაცია

განიცადა, ბალის სახეობრივი
მრავალფეროვნება გააღარიბდა, ნინა
წლებთან შედარებით ორჯერ ნაკლე
ბი გახდა და 100-შედე ტაქსონს ითვ
ლის (არბორეტუმის შეკნარიცხვა)
ბოლო ინვენტრარისტიკა თუ ბოტანი
იყის კათედრამ 2000 წელს (ჩატარა)
მათ შორის აღსანიშნავია უძველესი
რელექტი აღმოსავლეთაზიურ გრიკი
გო, სამხრეთტროაზული ბიომების
მსხვილფოთოლა ფეხნაყოფა, მარაფ
მწვანე შიშველთესლოვანი მცენარე
(პოდოკარპუსი), ევროპულ-კავკასიი
ურ უზოვნეარი, ჰიმალაური და ატ-
ლანტური კედები, იშვიათი ულ-
დარის, ყირიმის, ჰიმალაისა და კონი
ფიჭვები, სხვადასხვა სახეობის კვპი
აროზი, აზიასა და ჩრდილოეთ ამე-
რიკის მაგნოლიები, ხეტიტა, მარაფმ
წვანე მუხები, მსოფლიოს სხვადასხ
ვა ფლორისტული ოლექსის მრავალი ხე
ბუჩქი და ლანა მცენარე.

ჯერ კიდევ ნიკო კეცხველი
სიცოცხლის პერიოდში, 80-ასან წლებ
ში, მიუხედავად იმისა, რომ ბალი აკა
მაოდ მდიდარი იყო მცენარეთ
კოლექციებთ, იგი ბოტანიკური ბალ
ის ფუნქციასა და დაზიშნულებას ვე
ღარ ასრულებდა. ამიტომ, ნიკო კეცხ
ოველის მოთხოვნით, მდინარე ვერე
ხეობაში თანამედროვე მოთხოვ
ნილების შესაბამის სასწავლო ბანტ
ანიკური ბალის გაშენების საკუთრებულ
დაისვა. ხეობა ლანგდშაფტურად
მრავალფეროვანია და მის აუზში
გაშენებული ბიოლოგიის ფაკულტეტი
ტის სასწავლო კორპუსის. სამწუხარ
ოდ, ვერეს ბოტანიკური ბალის
პროექტი ვერ განხორციელდა და
ამასთანავე, ბოტანიკის კათედრა —
უზივერსიტეტის ერთ-ერთი უძველე
სი კათედრა, გაუქმდა.

მაგრამ საჭიროა არსებული ბალ
ის რეკონსტრუქცია, რათა ბალს
თუნდაც მონაცემურული ბოტანიკური
ბალის ან არბორეტუმის იერსახ
მიეცეს.

საერთოდ ბალი საჭიროებს ბალის
დენდროფლორის ბიომრავალფერ-
ოვნების შესწავლას, ინვენტარიზა-
ციას, მცენარეთა ტაქსონომიისა და
ხომეხელატურის სამახმარევე მეც-
ნიერულ დონეზე კვლევას, არალენდ-
ის დაზუსტებას, მათი მსხვლიობის
გავრცელების რუკების შედგენას,
მცენარეთა სიცოცხლისუნარიანო-
ბის დადგენას თბილისს კლიმატურ
პირობებში, რათა კონკრეტულად
შეირჩეს ბალის პირობებისათვის
ამტანი მცენარეთა სახეობები.

ამასთანავე, უნდა შემუშავდეს
ბალში მცენარეთა კონსერვაციისა და
დაცვის საფუძვლები, გაიზარდოს
ბალის საგანმანათლებლო მნიშ-
ვნებლობა, შეგდეს ილუსტრირებული
ცნობარი — მეგზოგა ბალში მოხარიდა
სახეობების შესახებ. ცნობარში
მოცემული იქნება ინფორმაცია: ბალ-
ის მცენარეთა თანამედროვე ტაქ-
სონომიური მდგომარეობა, მათი სამ-
შობლო, ეკოლოგიკურობა, საერთო
გეოგრაფიული გავრცელება რუკით,
საცხოვრებელი პირობების პარამე-
ტრები მცენარეთა კონსერვაციი-
სათვის ბალისა და საქართველოს
ტერიტორიაზე, ბალში მათი განლაგე-
ბის ადგილი.

მომზადდება საფუძველი, რათა
მომავალში თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის ბალი, მსოფლიოს
ნამყვანი უმაღლესი სასამაცლებლების
ბალების მსგავსად, ერთ-ერთ ცნო-
ბილ სამეცნიერო და სასანალო არ-
ბორებულად გადაიქცეს. აღნიშნულ-
ში, რასაკვირველია, დიდი წვლილი
ნივა კეცხოველს უნდა მივაკუ-
თვნით.

რევაზ გაგიძე

ანსამბლი „უნივერსიტეტი“ თურქეთში
„ჩვენებურებთან“ გაემგზავრა

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული ხალხური ცეკვების ანსამბლი „უნივერსიტეტი“ თავისი არსებობის მანძილზე მრავალი საერთაშორისო თუ სკავანირი ფუსტივალის ღაურებატია. მარაშა ანსამბლი აქტივური მონაწილეობა მიიღო საერთაშორისო ფესტივალზე „ჩენებულებები“, რომლის პრეზიდენტია ქაბედატონი გიული ალასანა ნელს ფესტივალის ორგანიზატორებმა ანსამბლი „უნივერსიტეტი“ ორპანგაზში მიიწვიეს.

25 ნოემბერს ივანე ჯავახიშვილის სახელმიწოდებელის თბილისის სახელმ-ნიფუ უნივერსიტეტის ქართული ხალხური ცეკვის ანსამბლი „უნივერსიტეტი“ (ქორეოგრაფი დავით კიკვაძე, დელეგაციის ხელმძღვანელი თენიგიშ ყურაშვილი, კულტურისა და სპორტის ცენტრის უფროსი ლილიკო ნემსაძე) თურქეთში „ჩვენებურებთან“ გაემგზავრა. ერთ შესედვით რიგთი გასტრიოდის საკუთარ ჩარსულთან შეედღოსა და ემსგავსა. გულის სიღრმეში ვგრძნობ იმ უზარმაზაზ პასუხისმგებლობას, რომელიც ჩვენს ანსამბლს „ჩვენებურებთან“ სტუმრობით დაკისრო.

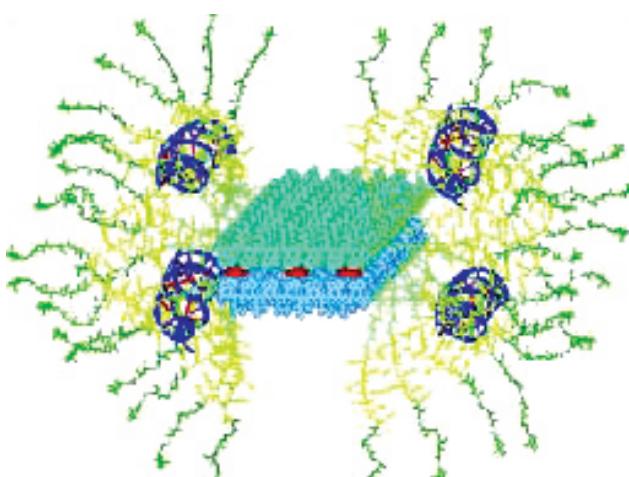

სულ ახლახან, ამერიკის შეერთებული შტატების ეროვნულ საინჟინრო აკადემიაში 18 ყველაზე ცნობილი მოაზროვნე აირჩიეს, ვისაც იმ მნიშვნელოვანი სამეცნი-ერო-ტექნიკური პრობლემების სია უნდა შეექმნა, რის წინაშეც კაცობრიობა XXI საუკუნეში დადგება. არჩეულებს შორის, ცნო-ბილი გამოიგონებლის რეი კურცვალის გარდა, საძიებო მნი-ქანა Google-ის შემქმნელი ლარი პეფჯ და ადამიანის გენომის კვლევების პირინერ კრეგ ვენტურიც მოხვდენენ. 14 პირტკაიან საშიანი, რომელიც მათ წარადაგინიეს, „გონიეროვი ინსინიერი-ის“ გარდა, ისეთი მნიშვნელოვანი თემებიც გაყდერდა, როგორ-იცავ მზის ენერგიისა და თერმობირთვული სინთეზის ათვისება, ნეალბადის ძრავის შექმნა, ყველაზე სახიფათო დაავადე-ბების წინააღმდეგ ეფექტურ ნამტების მიკვლევა, კლიმატის გლობალურ ცვლილებებთან ბრძოლა და მეგაპოლისების სა-ტრანსპორტო პრობლემების გადაწყვეტა.

ინტერნეტ-გიგანტმა, კორპორაცია Google-მა ახლი, ამჯერად სამედიცინო სერვისი — Google Health შექმნა. ახლა ნებისმიერ ადამიანს შეუძლია საკუთარი პროფილი შექმნას და თავისი სამედიცინო დოკუმენტები აქ შეინახოს. დოკუმენტების გახსნა მხოლოდ მფლობელს შეუძლია და საჭიროების შემთხვევაში შეეძლება, სასურველ ექიმს სრული ინფორმაცია ინტერნეტით მიანოდოს. მედიკოსების აზრით, სამედიცინო ინფორმატიკის სფეროში ეს მნიშვნელოვნანდ წილი გადადგმული ნაბიჯია, რადგან ექიმთა შეცდომების უმთავრესი მიზანი სწორედ ინფორმაციის ნაკლებობაა. წიბისმიერ

ადგილას ადამიანის ჯანმრთელობის შესახებ სრული ინფორმაციის მიღების შესაძლებლობა ერთი მხრივ, ექიმებს შეცდომებისგან დაზღვევს, მეორე მხრივ კი, სასწრაფო დახმარების აუცილებლობის შემთხვევაში, უბრალოდ შეუცვლელი იქნება. ამასთანავე, სამეცნიერო საიდუმლო სრულიად დაცულია, რადგან ინფორმაციის მქანატრონები თავად პაციენტია. სერვისი ინფორმაციას ისევე იცავს, როგორც საბანკო ანაბრების მონაცემებს.

სამხრეთ კორენის უნივერსიტეტის „იონსე“-ში მოღვაწე ბიოლოგებმა შექმნეს ხელოვნური ვირუსი. რომელსაც კაბოს უჯრედებში შეღწევა და ანტისიმუსივნური საშუალებების – ნამდისა და გენების შეტანა შეუძლია. სიმსივნურ დავადებათ „უმეტესობა დაკავშირებული უჯრედების გენეტიკურ დარღვევებთან, როდესაც „ითიშება“ უჯრედების „კვდომის“ მექანიზმი, უჯრედები უკონტროლი მრავლდებიან. ყველაზე რთული გადასალახი სწორედ ის პრობლემა აღმოჩნდა, თუ როგორ უნდა შეეღწია ნამალს უჯრედის ბირთვები, რადგან გენეტიკური აპარატი ბირთვში. უჯრედს ძალიან მძლავრი დამცველი მექანიზმი აქვს, რომელიც უცხო ცილიასა და ქიმიურ საშუალებას ბირთვისკენ არ ატარებს. ახალმა ვირუსმა უჯრედში შეღწევის ხელოვნება სრულყოფილად აითვისა, რადგან თავად არ შეუძლია გამრავლება, თუკი უჯრედის მექანიზმი ვირუსული ცილების გამოყოფაზე არ გადართო. მკლევართა ჯგუფი აცხადებს, რომ ახალ ვირუსს კიბოთი დაავადებული უჯრედის ბირთვში შეღწევა და დაზიანებული ნდო-ის ალლეგია შეუძლია.

ვარმავის ავტომატიკება და განზომილებების სამ-
რეწველო ინსტიტუტის /PIAP/ სპეციალისტებმა წარ-
მოადგინეს მცირე ზომის რობოტი, რომელიც ლოკალური
სადაზვერვო ამოცანის შესასრულობლად მოწინააღმდეგებზე
ფსეიდოლოგიური ზემოქმედების მოსახლეებნადა შეტყინილი. ას-
ეთ მცირე ზომის რობოტები ყუმბარებივით შეიძლება ისრა-
ლო. სპეციალური ზამბარებიინა მექანიზმის წყალობით იგი
მცირე მანძილზე ხტუნვას დაინტებს და ოპტიკური კამერით
ინფორმაციას ოპტროატორის პულტს მიაწვდის. რობოტი დაც-
ულია და ორასი მეტრის სიმაღლიდან ჩამოვარდნის დროსაც
კი არ იმსხვერვა. გარდა ამისა, სტაციონარულ ანალიგებთან
შედარებით, მოძრაობის უნარი დიდ უპირატესობას ანიჭებს.
რობოტის გამოყენება ყუმბარებისა და ასაფეროებელი მოწყ-
იძიონიდების გადასატანადაც შეიძლება.

ამერიკელმა მეცნიერებმა ერთ-ერთ უურნალში გა-
მოაქვეყნეს სტატია, სადაც ასაბუთებრ, რომ გლო-
ბალურ ბაზობის შედეგად, ატანტიკის იკეანეს, მექსიკის
ყურესა და კარიბის ზღვაში ნარმოქმნილი ქარიშხლების
რაოდენობა მნიშვნელოვნად შემცირდება, სამაგიეროდ,
ქარიშხლის ძალა და ნალექების რაოდენობა მნიშვნელოვნად
მოიმატებს. მეცნიერთა ჯგუფის ხელმძღვანელმა ტომ კნუტ-
სონმა განაცხადა, რომ ამ გამოკლიერისთვის მათ გამოიყენეს

ამერიკელმა მცვლევარებმა პასუხი გასცეს შეკითხვას — თუ რატომ აქვთ ადამიანებსა და პრიმატებს შედარებით დიდი თავი და დაასაბუთეს, რომ სიცოცხლის ხანგრძლივობა სწორედ ტვინის ზომაზეა დამოკიდებული. ექსპერიმენტის დროს მეცნიერებმა პრომატთა 28 სახეობის პერიმეტრი შეისწავლის დადაღინინა, რომ დიდი ზომის ტვი-

მატები იყვნენ,
რადგან მკვლევართა აზრით, დატყვევებული ცხოველები,
როგორც წესის, უფრო სწრაფად იზრდებია. მეცნიერებმა გა-
ნაცხადეს, რომ დამატებითი „ტვინის რეზერვების“ საშუ-
ალებით ცხოველები მოიპოვებინ საკვებს და სწრაფად იგერიე-
ბენ მტაცებელთა თავდასხმას.

Nasa-ს მეცნიერებმა შექმნეს დედამიწის ვიდეო-ჩანაწერი იმ რაკეტუსთ, რომლის აღქმასაც კოსმოსიდან ჰაპოთეტური უცხოვლანეტელები შეგღებენ. ეს ფილმი იმ ცალკეული, სტატიკური ფორმისას შედგება, რომელიც 2008 წლის 28 და 29 მაისს ხომალდმა Deep Impact-თან თანამეტე წელი შერიცხულობით გადაიღო. ამ ფოტოსურათების გადაღების მომენტში ხომალდი დედამიწიდან დაახლოებით 49 მილიონი კილომეტრისა დაშორებით იჩყოფებოდა. ეს ვიდეოჩანაწერი მხოლოდ სამართლით დოკუმენტით მიზნისათვის არ შეძლიობდა.

မတာဝါရဂ္ဂ နေပါယမစ်ဂုဏ် ၆၀၇ ကျော်လှိုင်
မတာဝါရဂ္ဂ အောင်ကြပ်ခဲ့မ ၁၀၈ ဖြုတ်ရောင်
မှောက်ဖူရဂ္ဂ နေပါယမစ်ဂုဏ် ၁၁၁ ဒုဇူးရွှေဆင်
အောက်ဖူရဂ္ဂ အောင်ကြပ်ခဲ့မ ၁၁၂ ပြည့်ရောင်

2008-05-29

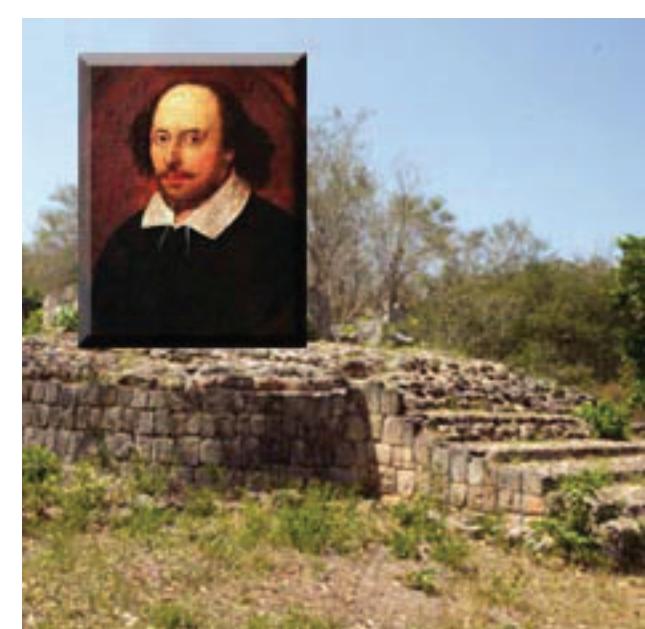
08:50

შეცნიერები იმედოვნებენ, რომ იგი მათ დედამიწის მსგავსი პლანეტების ძებნაში დაეხმარება. კვლევის უმთავრესი ორიენტირო დედამიწის ზედაპირზე არცყვლილი მზის სხვები გახდება. მეცნიერებს მიაჩნიათ, რომ ოკეანეებზე, ხმელეთსა და ღრუბლებზე „გადავლის“ დროს ანარეკლის სიმკერთრისა და ცვლილებების შესწავლა და ანალიზი მათ დედამიწის მსგავსი პლანეტების გამოვლენაში დაეხმარება.

მეცნიერებისა და რობოტები კარგა ხანია აღარავის
უკვირს, მა-
გრამ ევროპელ
მეცნიერთა პროგრა-
მის Feelix Drawing-ის
საშუალებით ავტომა-
ტურ ადამიანებს შეუ-
ძლიათ ზუსტად გამ-
ოიცნონ ჩვეულებ-
რივი ადამიანი „როდის
არს დარღვინი, ბედ-
ნიერი ან განაწყენებ-
ული“. ამის მილნება კი
მეცნიერებმა ხელოვ-
ნური ნეირონული
ქსელების შექმნით
შეძლეს. ეს ტექნო-
ლოგია რობოტოტე-
ქნივის, ადაპტური
სისტემების, საცდელი
და შედარებითი ფინანსობრივის, ნეიროლოგისა და ეტოლოგი-
ის უახლეს მიღწევებს აერთიანებს.

ბრიტანელმა არქეოლოგებმა ბოლოს და ბოლოს
აღმოაჩინეს ის ადგილი, სადაც შექსპირის შემოქმედებ-
ითი გზა დაიწყო. ნანგრევები შენობისა, რომელსაც
მოკრძალებული სახელი „თეატრი“ ჰქვადა, ლონდონის შემოგ-
არენში მოიძებნა. ყველასათვის ცნობილია, რომ უილამ შე-
ქსპირის სახელი „გლობუსთანა“ დაკავშირდებული და მხ-
ოლოდ სპეციალისტებმა იცოდნენ, რომ თეატრი მანამდეც
არსებოდა. 1598 წელს ნაკვეთის მეპატრონესთან კონფლიქ-
ტის გამო იგი დაშალეს, ტემზის მეორე მხარეს გადაიტანეს
და ცნობილი „გლობუსიც“ ასე გაჩნდა. თავდაპირველი თე-
ატრი 1576 წელს აიგო. თავისი ფორმებით იგი ძეველ ბერძნულ
ამფითეატრს ნააგავდა და ნაამონდებული დია ცის ქვეშ იმა-
რთებოდა. ამ იდეის სულის ჩამდგმელებმა: ჯერმას ბერბიჯმა
და ჯონ ბრენტის თეატრისთვის პირველი სპეციალისტებუ-
ლი შენობა ააგეს. მანამდე მსახიობები წარიმდებული საკრე-
ბულოებმი ან სულაც სასტუმროებსა და სამიტიზმოებში მარ-
თავდნენ. ეს თეატრი 15 წლის დარსებული იყო, როდესაც
შექსპირი მსახიობად მიიღიდა. ისტორიკოსები არ გამორიცხ-
ავენ, რომ „პატიოტის“, „რომელ და ჯულიეტასა“ და „რიჩარდ
მესამის“ პირველი ვარიანტები სწორედ ამ „თეატრში“ დაიდ-
ან.

მასალა მოამზადა მანანა მიქელაპეტრი

କୌଣସିଲ୍ୟୁନିଯନ୍ ଏବଂ ରାଜୀନାମା
ନେତ୍ରବାଦୀ ପାରିଷଦ୍ ଏବଂ ରାଜୀନାମା
ନେତ୍ରବାଦୀ ପାରିଷଦ୍ ଏବଂ ରାଜୀନାମା

ମିଶାରିବାରଟାଇ
ଗଲ୍ଲାର ଶ୍ରୀପ୍ରଦୀପାଦ୍ମି
ଦ୍ୟାମ୍ବି. 11°
(ତସ୍ମ୍ଭ-ଶ ମର-3
କୁରପଞ୍ଜି)